

LUONNOS

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetun lain ja päästökauppalain 34 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annettua lakia sekä päästökauppalain 34 §:ää.

Esityksen tavoitteena on tehdä uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annetun direktiivin vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskevien säännösten edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön.

Lisäksi esityksen tavoitteena on laajentaa kansallista järjestelmää siten, että kansallisella järjestelmällä olisi mahdollista osoittaa myös vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuus.

Päästökauppalain 34 §:ää muutettaisiin siten, että muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja vähähiilisten polttoaineiden nollapäästöisyyden osoittamista koskevat vaatimukset lisättäisiin päästökauppalakiin.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 5.8.2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	4
1 Asian tausta ja valmistelu	4
1.1 Tausta	4
1.2 Valmistelu	4
1.2.1 EU-säädöksen valmistelu	4
1.2.2 Hallituksen esityksen valmistelu	4
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö.....	5
2.1 Direktiivi uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä (kaasumarkkinadirektiivi).....	5
2.2 Vähähiilisten polttoaineiden delegoitu asetus	7
3 Nykytila ja sen arviointi.....	8
3.1 Yleistä kestävyyskriteereistä ja kestävyuden osoittamisesta	8
3.2 Laki eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä	9
3.2.1 Yleiset säännökset.....	9
3.2.2 Kestävyyskriteerit ja kestävyyskriteerien täyttymisen osoittaminen	9
3.2.3 Todentajat.....	9
3.2.4 Valvonta.....	10
3.3 Valtioneuvoston asetus eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä.....	10
3.4 Päästökauppalaki.....	10
3.5 Kansallisen kestävyysjärjestelmän hyödyntäminen kestävyuden osoittamisessa	11
3.6 Kestävyuden osoittamisen suhde alkuperätakuisiin	12
3.7 Kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet	12
3.8 Vähähiilisten polttoaineiden tuotannon ja käytön kehitys	13
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	15
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	15
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	16
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	16
4.2.2 Ympäristövaikutukset	17
4.2.3 Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset.....	17
4.2.4 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	17
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	18
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	18
5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot.....	18
6 Lausuntopalaute.....	19
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	19
7.1 Laki eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetun lain muuttamisesta.....	19
7.2 Laki päästökauppalain 34 §:n muuttamisesta.....	27
8 Lakia alemman asteinen sääntely	27
9 Voimaantulo	28
10 Toimeenpano ja seuranta	28
11 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	28
11.1 Yleistä	28
11.2 Vastuu ympäristöstä.....	29
11.3 Omaisuudensuoja.....	30

LAKIEHDOTUKSET	31
1.Laki eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetun lain muuttamisesta.....	31
2.Laki päästökauppain 34 §:n muuttamisesta	37

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Esityksen valmisteluun on johtanut kansallista täytäntöönpanoa edellyttävä EU-säädös. Esityksen tarkoituksena on panna kansallisesti täytäntöön vähähiilille polttoaineille asetettavien vaatimusten ja vaatimustenmukaisuuden osoittamisen osalta uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä, direktiivin (EU) 2023/1791 muuttamisesta ja direktiivin 2009/73/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1788, jäljempänä *kaasumarkkinadirektiivi*. Jäsenvaltioiden tulee saattaa kaasumarkkinadirektiivin edellyttämä lainsäädäntö voimaan viimeistään 5.8.2026.

1.2 Valmistelu

1.2.1 EU-säädöksen valmistelu

Euroopan komissio antoi 15.12.2021 ehdotuksensa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvien kaasujen ja maakaasun sekä vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ([COM/2021/803 final](#)). Komissio korjasi ehdotustaan ja antoi 23.11.2022 uudelleenlaaditun ehdotuksen ([COM/2021/803 final/2](#)). Ehdotuksen tavoitteena oli pyrkiä helpottamaan uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen pääsyä energiajärjestelmään ja mahdollistaa siirtyminen pois maakaasusta, jotta EU:n ilmastoneutraaliustavoite voitaisiin saavuttaa vuoteen 2050 mennessä. Komission ehdotuksen mukaisesti, jotta asiakkaat voivat tehdä kestäviä energiavalintoja, he tarvitsevat riittävästi tietoa energiankulutuksestaan ja energian alkuperästä sekä tehokkaita välineitä osallistuakseen markkinoille.

Direktiiviehdotuksesta annettiin 17.2.2022 eduskunnalle valtioneuvoston U-kirjelmä ([U 18/2022 vp](#)). Valtioneuvosto suhtautui lähtökohtaisesti myönteisesti kaasun sisämarkkinoiden kehittämiseen ja sisämarkkinoiden tiiviimpään integraatioon. Lisäksi valtioneuvosto piti tärkeänä vähähiilisen kaasujärjestelmän edistämistä.

Kaasumarkkinadirektiivi annettiin 13.6.2024, ja se julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 15.7.2024. Kaasumarkkinadirektiivi tuli voimaan 4.8.2024. Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 5.8.2026.

1.2.2 Hallituksen esityksen valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä yhteistyössä Energiaviraston kanssa.

Luonnos hallituksen esityksestä oli lausuntokierroksella [●].

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat valtioneuvoston hankeikkunan julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella TEM049:00/2025.

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

2.1 Direktiivi uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä (kaasumarkkinadirektiivi)

Yleistä

Kaasumarkkinadirektiivissä vahvistetaan yhteiset säännöt maakaasun siirrolle, jakelulle, toimitukselle ja varastoinnille sekä kuluttajansuojaa koskevat säännökset, jotta voidaan luoda yhdenmukainen, kilpailuun perustuvat ja avoimet maakaasumarkkinat unionissa. Lisäksi kaasumarkkinadirektiivissä vahvistetaan yhteiset säännöt, jotka koskevat maakaasuverkoston siirtymistä uusiutuviin ja vähähiilisiin kaasuihin perustuvaan integroituun järjestelmään. Edelleen kaasumarkkinadirektiivissä vahvistetaan yhteiset säännöt, jotka koskevat vetyjärjestelmää käyttäen tapahtuvaa vedyn siirtoa, toimitusta ja varastointia. Siinä annetaan säännöt, jotka koskevat vetyalan järjestämistä ja toimintaa, markkinoille pääsyä sekä vetyverkkoihin, vedyn toimitukseen ja varastointiin sekä vetyverkoston käyttöön sovellettavia lupien myöntämisperusteita ja menettelyjä. Lisäksi kaasumarkkinadirektiivi sisältää vähähiilisten polttoaineiden ja vähähiilisen vedyn terminologian sekä vähähiilisten polttoaineiden sertifiointia eli vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskevan sääntelyn.

Kaasumarkkinadirektiivin tavoitteena on helpottaa uusiutuvan kaasun ja vähähiilisen kaasun sekä vedyn pääsyä energijärjestelmään, mikä mahdollistaa irtautumisen fossiilisesta kaasusta, ja antaa uusiutuvalla ja vähähiiliselä kaasulla sekä vedylle tärkeä rooli pyrittäessä saavuttamaan unionin vuoden 2030 ilmastotavoitteet ja ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan EU:n uuden kaasumarkkinalainsäädännön täytäntöönpanoa toimikaudeksi 17.2.2025 - 28.11.2025. Työryhmän tehtävänä on valmistella ehdotus EU:n kaasumarkkinapakettin täytäntöönpanoon liittyväksi lainsäädännöksi. Työryhmän tulee työssään erityisesti tarkastella syntymässä olevia vetymarkkinoita ja sen ominaispiirteet huomioivaa sääntelyä pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman ja valtioneuvoston vetyä koskevan periaatepäätöksen tavoitteiden pohjalta. Työryhmä huomioi työssään myös laajemmän eurooppalaisen vetymarkkinan kehityksen painottaen Suomen kansantalouden etua ja Suomen vetytalouden kehittymistä.¹

Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriössä valmistellaan lain energian alkuperätakuista (2050/2021) muutosta koskevaa hallituksen esitystä, jolla täytäntöönpannaan kansallisesti kaasumarkkinadirektiivin kaasun alkuperän ilmoittamista koskevat säännökset. Tässä hallituksen esityksessä käsitellään siten kaasumarkkinadirektiiviä vain vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskevien säännösten osalta.

Määritelmät

Kaasumarkkinadirektiiviin lisättiin vähähiilisten polttoaineiden ja vähähiilisen vedyn määritelmät. Kaasumarkkinadirektiivin 2 artiklan 13 kohdan mukaan vähähiilisillä polttoaineilla tarkoitetaan direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 35 alakohdassa määriteltyjä kierrätettyjä hiilipitoisia polttoaineita, vähähiilistä vetyä ja synteettisiä kaasumaisia ja nestemäisiä polttoaineita, joiden energiasisältö on peräisin vähähiilisestä vedystä, jotka täyttävät kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan 70 prosentin vähimmäisrajan verrattuna direktiivin (EU) 2018/2001

¹ Työ- ja elinkeinoministeriön asettamispäätös 17.2.2025: Työryhmän asettaminen valmistelemaan EU:n uuden kaasumarkkinalainsäädännön täytäntöönpanoa, TEM038:00/2023.

29 a artiklan 3 kohdan mukaisesti hyväksytyssä menetelmässä vahvistettuun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden fossiiliseen vertailukohtaan.

Kaasumarkkinadirektiivin 2 artiklan 11 kohdan mukaan vähähiilisellä vedyllä tarkoitetaan vetyä, jonka energiasisältö on peräisin uusiutumattomista lähteistä ja joka täyttää direktiivin (EU) 2018/2001 29 a artiklan 3 kohdan nojalla hyväksytyssä, muuta kuin biologista alkuperää olevista uusiutuvista polttoaineista ja kierrätetyistä hiilipitoisista polttoaineista saatavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten arviointimenetelmässä vahvistetun kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan 70 prosentin kynnsarvon verrattuna muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden fossiiliseen vertailukohtaan.

Vähähiilisten polttoaineiden sertifiointi

Vähähiilisten polttoaineiden sertifiointilla on läheinen liittymäpinta uusiutuvien polttoaineiden sertifiointiin, jonka sääntely perustuu uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2018/2001, jäljempänä *RED II -direktiivi*. RED II -direktiiviä on muutettu direktiivin (EU) 2018/2001, asetuksen (EU) 2018/1999 ja direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisen osalta sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2023/2413, jäljempänä *RED III -direktiivi* ja konsolidoitu versio jäljempänä *RED-direktiivi*.

Kaasumarkkinadirektiivin 14 johdantokappaleen mukaan vähähiilisten polttoaineiden sertifiointi olisi toteutettava tavalla, joka on yhdenmukainen uusiutuvien polttoaineiden sertifiointin kanssa. Sen vuoksi kaasumarkkinadirektiivissä on aiheellista viitata RED-direktiivin mukaisiin uusiutuvien polttoaineiden sertifiointia koskeviin säännöksiin ja soveltaa niitä vastaavasti vähähiilisten polttoaineiden sertifiointiin. Jotta vähähiilisillä polttoaineilla on sama vaikutus hiilestä irtautumiseen kuin uusiutuvilla vaihtoehtoilla, on tärkeää, että ne sertifioidaan soveltamalla samankaltaista metodologista lähestymistapaa, joka perustuu kyseisten polttoaineiden kasvihuonekaasujen kokonaispäästöjen elinkaariarviointiin. Koska vähähiiliset polttoaineet ja vähähiilinen vety eivät ole sertifiointisääntelyn näkökulmasta uusiutuvia polttoaineita, niiden terminologiaa ja sertifiointia ei voitu sisällyttää RED-direktiivin soveltamisalaan. Näin ollen niiden sisällyttäminen kaasumarkkinadirektiiviin täyttää tämän puutteen.

Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaan uusiutuvat kaasut on sertifioitava uusiutuvan energian direktiivin 29, 29 a ja 30 artiklan mukaisesti ja vähähiiliset polttoaineet on sertifioitava kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan mukaisesti.

Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 2 kohdan mukaan sen varmistamiseksi, että vähähiilisen vedyn ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä saatavat kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset ovat vähintään 70 prosenttia, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että talouden toimijat osoittavat, että tätä 70 prosentin vähimmäisrajaa ja komission 9 artiklan 5 kohdan nojalla antaman delegoidun asetuksen mukaisessa menetelmässä vahvistettuja vaatimuksia on noudatettu. Tätä varten talouden toimijoiden on käytettävä uusiutuvan energian direktiivin 30 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaista ainetasejärjestelmää. Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 4 kohdan mukaan näitä velvoitteita sovelletaan riippumatta siitä, ovatko vähähiiliset polttoaineet unionissa tuotettuja vai tuotuja. Tiedot kunkin polttoaineen toimittajan vähähiilisten polttoaineiden tai vähähiilisen vedyn maantieteellisestä alkuperästä ja raaka-ainetyypistä on asetettava kuluttajien saataville talouden toimijoiden, toimittajien tai asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten verkkosivustoilla, ja ne on saatettava ajan tasalle vuosittain.

Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että talouden toimijat toimittavat luotettavat tiedot kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten 70 prosentin vähimmäisrajan ja komission delegoidun asetuksen mukaisen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan menetelmän noudattamisesta ja että talouden toimijat asettavat pyynnöstä asianomaisen jäsenvaltion saataville tietojen toimittamisessa käytetyt lähtötiedot. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että talouden toimijat ottavat käyttöön riittävän tason täyttävän riippumattoman tarkastuksen toimitetuille tiedoille ja esittävät näytön siitä, että näin on tehty. Tarkastuksessa on varmistettava, että talouden toimijoiden käyttämät järjestelmät ovat tarkkoja, luotettavia ja suojattu väärinkäytöksiltä.

Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 5 kohdan mukaan komissio antaa viimeistään 5.8.2025 delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään kaasumarkkinadirektiiviä täsmentämällä menetelmä vähähiilisten polttoaineista saatavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten arvioimiseksi. Kyseisellä menetelmällä on varmistettava, ettei vältettyjä päästöjä koskevaa hyvitystä anneta fossiilisista lähteistä peräisin olevalle hiilidioksidille, jonka talteenotosta on jo saatu päästöhyvitystä muiden säännösten nojalla, ja että se kattaa kasvihuonekaasupäästöjen elinkaaren ja siinä otetaan huomioon joustamattomien tuotantopanosten uudelleensuuntaamisesta aiheutuvat epäsuorat päästöt. Kyseisen menetelmän on oltava johdonmukainen muuta kuin biologista alkuperää olevista uusiutuvista polttoaineista (jäljempänä *RFNBO-polttoaineet*) ja kierrätetyistä hiilipitoisista polttoaineista saatavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten arviointimenetelmän kanssa, mukaan lukien vetyvuodoista aiheutuvien päästöjen käsittely, ja siinä on otettava huomioon metaanipäästöt tuotantoketjun alkupäässä ja tosiasialliset hiilidioksidin talteenottoasteet.

Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 7 kohdan mukaan komissio voi hyväksyä päätöksiä, joissa tunnustetaan, että vapaaehtoiset kansalliset tai kansainväliset järjestelmät, joissa asetetaan vaatimuksia vähähiilisten polttoaineiden tai vähähiilisen vedyn tuotannolle, antavat tarkkoja tietoja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä artiklan soveltamiseksi ja osoittavat, että komission delegoidussa asetuksessa vahvistettua menetelmää on noudatettu. Kaasumarkkinadirektiivissä viitataan tältä osin kestävyyskriteerien, kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevien kriteerien sekä vähäistä epäsuoran maankäytön muutoksen riskiä koskevien kriteerien todentamista koskevista säännöistä annettuun komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2022/996. Komissio tekee päätöksen vain, jos kyseinen järjestelmä täyttää asianmukaiset luotettavuutta, avoimuutta ja riippumattomia tarkastuksia koskevat standardit edellä mainitussa täytäntöönpanoasetuksessa vahvistettujen uusiutuvien polttoaineiden sertifiointia koskevien vaatimusten mukaisesti.

Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 11 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asianomaiset talouden toimijat tallentavat RED-direktiivin nojalla perustettuun unionin tietokantaan tai kyseiseen unionin tietokantaan yhdistettyihin kansallisiin tietokantoihin tiedot toteutetuista liiketoimista ja uusiutuvien kaasujen ja vähähiilisten polttoaineiden kestävyysominaisuuksista RED-direktiivin 31 a artiklan uusiutuvia polttoaineita koskevien vaatimusten mukaisesti.

2.2 Vähähiilisten polttoaineiden delegoitu asetus

Komission kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 5 kohdan nojalla 8.7.2025 antama delegoitu asetus (EU) 2025/2359 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1788 täydentämisestä täsmentämällä menetelmä vähähiilisillä polttoaineilla saavutettavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten arvioimiseksi, jäljempänä *delegoitu asetus (EU) 2025/2359*, täydentää kaasumarkkinadirektiiviä täsmentämällä menetelmän vähähiilisillä polttoaineilla saavutettavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten määrittämiseksi. Delegoitu asetus (EU) 2025/2359 tuli voimaan 11.12.2025. Delegoidun asetuksen liitteessä säädetään yksityiskohtaisesti muiden

vähähiilisten polttoaineiden kuin kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden kasvihuonekaasupäästövähennemän laskemisesta.

Vähähiilisten polttoaineiden määritelmään sisältyvät kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet eivät kuulu delegoidun asetuksen (EU) 2025/2359 soveltamisalaan, sillä menetelmä kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavien kasvihuonekaasupäästövähennysten määrittämiseksi täsmennetään komission 10.2.2023 antamassa delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 täydentämisestä vahvistamalla kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavia kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskeva vähimmäiskynnys ja täsmentämällä menetelmä muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla nestemäisillä ja kaasumaisilla liikenteen polttoaineilla ja kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten määrittämiseksi, jäljempänä *delegoitu aset* (EU) 2023/1185. Kierrätettyjä hiilipitoisia polttoaineita käsitellään tarkemmin jäljempänä luvussa 3.7.

3 Nykytila ja sen arviointi

3.1 Yleistä kestävyyskriteereistä ja kestävyuden osoittamisesta

Kestävyyskriteereillä tarkoitetaan uusiutuville polttoaineille kestävyyslaissa asetettuja vaatimuksia. Kestävyyskriteereitä ja kestävyuden osoittamista koskeva sääntelykehikko perustuu RED-direktiiviin, joka on täytäntöönpantu kestävyyskriteereiden ja kestävyuden osoittamisen osalta kansallisesti eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetussa laissa (393/2013, jäljempänä *kestävyyslaki*). Lisäksi kestävyyskriteereistä ja kestävyuden osoittamisesta säädetään tarkemmin eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetulla valtioneuvoston asetuksella (6/2021, jäljempänä *kestävyysasetus*). Uusiutuvilla polttoaineilla tarkoitetaan kestävyyslaissa RFNBO-polttoaineita, biopolttoaineita, bionesteitä ja biomassapolttoaineita.

Velvollisuus uusiutuvien polttoaineiden kestävyuden osoittamiseen tulee pääsääntöisesti muun lainsäädännön tai valtionavustuspäätöksen perusteella. Lisäksi kestävyyslaissa säädetään Huoltovarmuuskeskuksen ja toiminnanharjoittajien oikeudesta kestävyuden osoittamiseen. Kestävyyslain mukaan Huoltovarmuuskeskus voi osoittaa, että sen hankkimat uusiutuvat polttoaineet täyttävät kestävyyslaissa säädetty kestävyyskriteerit. Vastaavasti RFNBO-polttoaineita tuottava toiminnanharjoittaja, joka toimittaa RFNBO-polttoaineita kaivosteollisuuteen, valmistavaan teollisuuteen, rakentamiseen tai tietopalveluliiketoimintaan, voi osoittaa, että sen tuottamat RFNBO-polttoaineet täyttävät niille asetetut kestävyyskriteerit. RFNBO-polttoaineille asetettuihin vaatimuksiin viitataan kestävyyslaissa säädösteknisen selkeyden vuoksi kestävyyskriteereinä, vaikka vaatimukset poikkeavatkin biomassasta valmistettujen polttoaineiden kestävyyskriteereistä.

Uusiutuvien polttoaineiden kestävyys voidaan osoittaa joko Suomen kansallisen tai komission tunnustaman kansallisen tai kansainvälisen vapaaehtoisen järjestelmän mukaisesti. Merkittävin ero kansallisen ja komission tunnustamien vapaaehtoisten järjestelmien välillä on se, että kansallisen järjestelmän kautta myönnettyjä kestävyystodistuksia ei hyväksytä muissa jäsenvaltioissa polttoaineiden kestävyuden osoittamiseen. Lisäksi kansallisessa järjestelmässä talouden toimijan tulee täyttää kestävyyslain mukainen toiminnanharjoittajan määritelmä ollakseen oikeutettu hakemaan Energiaviraston hyväksyntää kestävyysjärjestelmälleen.

Energiavirasto valvoo kestävyyslain noudattamista ja hoitaa sille muut kestävyyslaissa säädetty tehtävät. Lisäksi Energiavirasto valvoo Euroopan komission tunnustamien vapaaehtoisten kansallisten ja kansainvälisten järjestelmien sertifiointielinten toimintaa.

3.2 Laki eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä

3.2.1 Yleiset säännökset

Kestävyyslaissa säädetään lain 1 §:n mukaan uusiutuville polttoaineille asetettavista vaatimuksista ja vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta. Kestävyyslain soveltamisalaa tulisi laajentaa kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan täytäntöönpanemiseksi vähähiilisiin polttoaineisiin. Uusiutuvia polttoaineita koskevat vaatimukset ja vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskeva sääntely pysyisivät ennallaan.

Kestävyyslain 2 §:ssä säädetään lain suhteesta muuhun lainsäädäntöön. Velvollisuus uusiutuvien polttoaineiden kestävyuden osoittamiseen tulee pääsääntöisesti muun lainsäädännön tai valtionavustuspäätöksen perusteella. Päästökauppain (1270/2023) 34 §:ää ehdotetaan muutettavaksi tällä esityksellä vastaamaan päivittynyttä EU-sääntelyä. Kestävyyslain 2 §:ää tulisi siten täydentää vähähiilisten polttoaineiden osalta siltä osin, kuin päästökauppalaisissa edellytetään kestävyuden osoittamista. Lisäksi pykälän valtionavustusta koskevan momentin soveltamisalaa tulisi laajentaa myös vähähiilisiin polttoaineisiin.

Oikeudesta kestävyuden osoittamiseen säädetään kestävyyslain 2 b §:ssä. Huoltovarmuuskeskus voi osoittaa, että sen hankkimat uusiutuvat polttoaineet täyttävät kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit. Lisäksi RFNBO-polttoaineita tuottava toiminnanharjoittaja, joka toimittaa RFNBO-polttoaineita teollisuuteen voi osoittaa, että sen tuottamat RFNBO-polttoaineet täyttävät kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit. Kestävyyslain soveltamisalan laajentumisen myötä pykälää olisi tarpeen muuttaa siten, että pykälässä säädettäisiin Huoltovarmuuskeskuksen ja vähähiilisiä polttoaineita tuottavien toiminnanharjoittajien oikeudesta osoittaa myös vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteereiden täyttyminen. Huoltovarmuuskeskuksen kanssa käydyn keskustelun perusteella Huoltovarmuuskeskus pitää muutosta tarkoituksenmukaisena.

Kestävyyslain 4 §:ssä säädetään kestävyyslain määritelmistä. Pykälään olisi tarpeen lisätä kaasumarkkinadirektiivin mukaiset vähähiilisten polttoaineiden ja vähähiilisen vedyn määritelmät sekä RED-direktiivin mukainen kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden määritelmä.

3.2.2 Kestävyyskriteerit ja kestävyyskriteerien täyttymisen osoittaminen

Kestävyyslain 5 §:ssä säädetään kestävyyskriteerien soveltamisesta. Pääsäännön mukaan uusiutuvien polttoaineiden on täytettävä kyseisille polttoaineille asetetut kestävyyskriteerit riippumatta siitä, onko raaka-aine tai polttoaine tuotettu EU:n alueella vai sen ulkopuolella. Pykälää tulisi täydentää kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan täytäntöönpanon myötä vähähiilisten polttoaineiden osalta. Vastaavasti uusiutuvien polttoaineiden kasvihuonekaasupäästövähennysvaatimukset sisältävää 6 §:ää olisi tarpeen täydentää lisäämällä pykälään vähähiilisille polttoaineille asetettava kasvihuonekaasupäästövähennys.

Kestävyyslain 12–25 §:ssä säädetään kestävyyskriteereiden täyttymisen osoittamisesta sekä kansallisen järjestelmän että komission hyväksymän kansallisen tai kansainvälisen vapaaehtoisen järjestelmän mukaisesti. Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan täytäntöönpanon myötä kyseisten pykälien sisältämä sääntely tulisi laajentaa soveltumaan soveltuvien osin myös vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerin täyttymisen osoittaminen.

3.2.3 Todentajat

Kestävyyslain 26–30 §:ssä säädetään todentajista. Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 3 kohta edellyttää, että jäsenvaltioiden on edellytettävä, että talouden toimijat ottavat käyttöön riittävän

tason täyttävän riippumattoman tarkastuksen toimitetuille tiedoille ja esittävät näytön siitä, että näin on tehty. Tarkastuksessa on varmistettava, että talouden toimijoiden käyttämät järjestelmät ovat tarkkoja, luotettavia ja suojattu väärinkäytöksiltä. Tältä osin kestävyyslain sääntely täyttää jo kaasumarkkinadirektiivin vähähiilisten polttoaineiden sertifiointia koskevat vaatimukset, jolloin kyseisiin pykäliin ei edellytettäisi muutoksia.

3.2.4 Valvonta

Kestävyyslain 31–37 a §:ssä säädetään valvonnasta. Kaasumarkkinadirektiivin täytäntöönpanon myötä kestävyyskriteeriselvitystä koskevaan 31 §:ään, Energiaviraston tarkastusoikeutta koskevaan 34 §:ään ja tietojen kirjaamista tietokantaan koskevaan 37 a §:ään tulisi lisäyksiä vähähiilisten polttoaineiden osalta. Muilta osin sääntely vastaa kaasumarkkinadirektiivin vähähiilisten polttoaineiden sertifiointia koskevia vaatimuksia, eikä 32–33 tai 35–37 pykäliin siten ehdotettaisi muutoksia.

3.3 Valtioneuvoston asetus eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä

Kestävyysasetuksella annetaan tarkempia säännöksiä uusiutuvien polttoaineiden kestävyyskriteereistä ja kestävyiden osoittamisesta. Kestävyysasetuksen 3 §:ssä säädetään kasvihuonepäästövähennyksen laskennasta. Tältä osin asetuksessa viitataan RED-direktiivin liitteisiin sekä komission delegoituun asetukseen (EU) 2023/1185. Asetuksen 4 §:ssä säädetään toiminnanharjoittajan myöntämän kestävyystodistuksen sisältämistä vähimmäistiedoista.

Kestävyysasetuksen 5 §:ssä säädetään niistä tiedoista, jotka toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa kestävyyskriteeriselvityksessä. Näihin tietoihin kuuluu muun muassa uusiutuvan polttoaine-erän kasvihuonekaasupäästövähennys, jos kasvihuonekaasupäästövähennystä sovelletaan kyseessä olevaan polttoaine-erään tai raaka-aineeseen. Kestävyysasetuksen 6 § sisältää yksityiskohtaisempaa sääntelyä ainetaseesta. Asetuksen 7 §:ssä säädetään niistä pysyvistä muutoksista, joista toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava Energiavirastolle. Näitä muutoksia ovat uusien raaka-aineiden ja uusiutuvien polttoaineiden sisällyttäminen kestävyysjärjestelmään, kasvihuonekaasupäästöjen tai kasvihuonekaasupäästövähennyksen laskentamenettelyjä koskeva pysyvä ja olennainen muutos, ainetasetta koskeva pysyvä ja olennainen muutos sekä muu kestävyysjärjestelmän hyväksymisen edellytyksissä tapahtunut pysyvä ja olennainen muutos. Kestävyysasetuksen 8 § sisältää tarkempaa sääntelyä todentajan pätevyysalueesta. Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan täytäntöönpano ja vähähiilisten polttoaineiden sisällyttäminen kansalliseen järjestelmään tuovat muutostarpeita kestävyysasetukseen.

3.4 Päästökauppalaki

Päästökauppalain 34 §:ssä säädetään kestävyiden osoittamisesta. Pykälän 3 momentti edellyttää, että jos ilma-aluksen käyttäjä ilmoittaa päästöselvityksessään uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa vetyä käyttävien muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden päästöiksi nollan, on polttoaineen täytettävä kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit. Ilma-aluksen käyttäjän on osoitettava tämä kestävyyslain mukaisesti.

Polttoaineiden nollapäästöisyydestä ja kestävyiden osoittamisesta säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitetusta kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista sekä komission asetuksen (EU) N:o 601/2012 muuttamisesta annettussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/2066, jäljempänä *MRR-asetus*. Nollaluokituilla polttoaineilla tarkoitetaan MRR-asetuksen mukaan biopolttoaineita, bionesteitä, biomassapolttoaineita, vähähiilisiä synteettisiä polttoaineita, muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita tai kierrätettyjä hiilipitoisia polttoaineita taikka seospolttoaineiden tai

materiaalien osuuksia, jotka täyttävät MRR-asetuksen 38 artiklan 5 kohdassa tai 39 a artiklan 3 tai 4 kohdassa määritellyt kriteerit. MRR-asetus sisältää siten nykyisin myös lentoliikenteen polttoaineiden nollapäästöisyyttä koskevat säännökset.

Meriliikenteen polttoaineiden nollapäästöisyydestä ja hiilidioksidipäästökertoimista säädetään meriliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta, raportoinnista ja todentamisesta sekä direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/757, jäljempänä *MRV-asetus*. MRV-asetuksen II liitteen C kohdan 1.2 alakohdan mukaan jos yhtiö käyttää RFNBO-polttoaineita, kierrätettyä hiilipitoista polttoainetta tai syntetistä vähähiilistä polttoainetta, hiilidioksidipäästökerroin on määritettävä MRR-asetuksen mukaisesti.

MRR- ja MRV-asetukseen tehtyjen muutosten johdosta päästökauppalaain 34 §:n 3 momenttia tulisi päivittää vastaamaan MRR- ja MRV-asetusten voimassa olevaa sääntelyä. Kansallisesti kestävyuden osoittamisessa sovelletaan kestävyyslakia.

3.5 Kansallisen kestävyysjärjestelmän hyödyntäminen kestävyuden osoittamisessa

Suomi on perustanut kansallisen kestävyysjärjestelmän, joka on toiminut vuodesta 2013 alkaen. Kansallinen järjestelmä sisältää tällä hetkellä biopolttoaineet, bionesteet, biomassapolttaineet ja RFNBO-polttoaineet. Kaasumarkkinadirektiivin myötä kansallista järjestelmää voitaisiin täydentää myös vähähiilillä polttoaineilla.

Suomi ei ole ilmoittanut kansallisesta järjestelmästä komissiolle, minkä vuoksi kyseisen järjestelmän mukaisesti saatua sertifiointia tai kestävyystodistuksia ei hyväksytä muissa jäsenvaltioissa polttoaineiden kestävyuden osoittamiseen. Lisäksi FuelEU Maritime -asetus edellyttää meriliikenteen osalta, että polttoaineiden tulee olla sertifioituja komission tunnustamien kansallisten tai kansainvälisten vapaaehtoisten järjestelmien mukaisesti, jotta ne otetaan huomioon aluksella käytetyn energian kasvihuonekaasuintensiteetin laskemisessa.

Kansallisen järjestelmän toiminnanharjoittajat kuuluvat tällä hetkellä pääosin seuraaviin kategorioihin: päästökauppalaitoksiin, biopolttoaineiden ja liikenteessä käytettävän biokaasun valmistajiin ja jakelijoihin, valtionavustusta saaneisiin toiminnanharjoittajiin sekä biokaasua lämmöntuotannossa hyödyntäviin laitoksiin. Energiavirasto ei ole vielä tähän mennessä hyväksynyt RFNBO-polttoaineita koskevia kestävyysjärjestelmiä.

RED III -direktiivi tarkensi todentamiseen liittyviä vaatimuksia, joita tulisi noudattaa myös kansallisessa järjestelmässä. Sekä RED-direktiivissä että kaasumarkkinadirektiivissä viitataan kestävyyskriteerien, kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevien kriteerien sekä vähäistä epäsuoran maankäytön muutoksen riskiä koskevien kriteerien todentamista koskevista säännöistä annettuun komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2022/996. Täytäntöönpanoasetuksessa on säännöksiä talouden toimijan määritelmästä, vapaaehtoisten järjestelmien hallinnosta, tarkastusprosessista ja erityisiä säännöksiä ainetasemenetelmästä ja unionin tietokannan täytäntöönpanosta. Valtaosa täytäntöönpanoasetuksen säännöksistä kohdistuu nimenomaisesti komission tunnustamiin vapaaehtoisin järjestelmiin. Komissio on aloittanut täytäntöönpanoasetuksen muutoksen valmistelun. Tällä hetkellä on epäselvää, miten ja miltä osin täytäntöönpanoasetus ja sen valmisteilla oleva muutos vaikuttavat kansalliseen järjestelmään, todentamiseen ja valvovaan viranomaiseen.

3.6 Kestävyyden osoittamisen suhde alkuperätakuisiin

Kestävyydskriteerejä ja kestävyyden osoittamista koskeva sääntely on alkuperätakuista koskevasta sääntelystä erillinen säädöskokonaisuus. Alkuperätakuu on sähköinen asiakirja, joka toimii näyttönä siitä, että tietty energiaosuus tai -määrä on tuotettu uusiutuvilla energialähteillä, ydinvoimalla, tehokkaalla yhteistuotannolla tai hukkalämmöstä tai -kylmästä. Alkuperätakuujärjestelmän tarkoituksena on parantaa loppukäyttäjien mahdollisuuksia tehdä valintoja kuluttamansa energian tuotantotavasta luotettavasti. Alkuperätakuiden myöntämisen edellytyksenä ei ole, että energia täyttäisi kestävyyslaissa kyseiselle uusiutuvalla polttoaineelle säädetyt kestävyyskriteerit.

Energian alkuperätakuista annetun lain (1050/2021), jäljempänä *alkuperätakuulaki*, mukaan esimerkiksi kaasunmyyjän, joka myy kaasunkäyttäjälle kaasua uusiutuvana, on varmennettava kyseisen kaasun alkuperä peruuttamalla alkuperätakuista. Alkuperätakuulain mukaisen varmennusvelvoitteen täyttämiseksi riittää, että synteettisen kaasun tuottamiseen käytetystä sähköstä on peruutettu uusiutuvan sähkön alkuperätakuut. Alkuperätakuiden peruuttamisen myötä myytävä kaasua voidaan myydä uusiutuvana. Käytännössä on siten mahdollista, että kaasua olisi alkuperätakuulain tarkoittamalla tavalla uusiutuvaa, mutta jos kaasua ei täyttäisi kestävyyslaissa asetettuja kestävyyskriteereitä tai jos kestävyyskriteerien täyttymistä ei osoitettaisi kestävyyslain mukaisesti, se ei kuitenkaan olisi kestävyyslain tarkoittamalla tavalla kestävää uusiutuvaa polttoainetta.

3.7 Kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet

Yleistä

Vähähiilisten polttoaineiden alakategoriaan kuuluvien kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden määritelmä sekä tavoitteita ja vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskeva sääntely sisältyy RED-direktiiviin. Kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden sisällyttämistä RED-direktiiviin perustellaan RED II -direktiivin 89 johdantokappaleessa sillä, että kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden käytön edistäminen voi edistää energialähteiden monipuolistamisen ja liikennealan hiilestä irtautumisen politiikkatavoitteita, jos ne saavuttavat kasvihuonekaasujen vähennysten vähimmäiskynnyksen. Sen vuoksi kyseiset polttoaineet olisi sisällytettävä polttoaineen toimittajia koskevaan velvoitteeseen, mutta jäsenvaltiot voivat halutessaan jättää kyseiset polttoaineet huomioimatta mainitussa velvoitteessa. RED II -direktiivin 89 johdantokappaleessa todetaan edelleen, että kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet eivät ole uusiutuvia, joten niitä ei pitäisi ottaa huomioon laskettaessa uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiaa koskevaa unionin kokonaistavoitetta.

RED-direktiivin 25 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat ottaa kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet huomioon liikenteen yleistavoitteen laskennassa. RED-direktiivin 29 a artiklan mukaan kierrätetyistä hiilipitoisista polttoaineista peräisin oleva energia voidaan laskea 25 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin vain, jos kyseisten polttoaineiden käytöstä saatava kasvihuonekaasupäästöjen vähennys on vähintään 70 prosenttia.

Kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden lisäämistä kestävyyslakiin arvioitiin RED III -direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä. Suomi päätti olla sisällyttämättä kyseisiä polttoaineita mukaan liikenteen jakeluvelvoitteeseen, minkä katsottiin puoltaneen sitä, että kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet jätettiin myös kestävyyslain soveltamisalan ulkopuolelle. Täytäntöönpanon yhteydessä katsottiin, että siltä osin kuin toiminnanharjoittaja haluaisi hyödyntää tavoitteidensa saavuttamiseksi kierrätettyjä hiilipitoisia polttoaineita, voitaisiin niiden kestävyys osoittaa komission tunnustamalla vapaaehtoisilla järjestelmillä.

Kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden määritelmä

Vähähiilisten polttoaineiden alakategoriaan kuuluvilla kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla tarkoitetaan RED-direktiivin 2 artiklan 35 kohdan mukaan nestemäisiä ja kaasumaisia polttoaineita, jotka tuotetaan uusiutumaton alkuperää olevista nestemäisistä tai kiinteistä jätevirroista, jotka eivät sovellu direktiivin 2008/98/EY 4 artiklan mukaiseen materiaalien hyödyntämiseen, tai uusiutumaton alkuperää olevista, jätteiden käsittelystä peräisin olevasta kaasusta ja pakokaasusta, joita syntyy teollisuuslaitosten tuotantoprosessin väistämättömänä ja tahattomana seurauksena.

Kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden delegoitu asetus

Komission 10.2.2023 antamassa delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185 vahvistetaan kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavia kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskeva vähimmäiskynnys. Lisäksi delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185 täsmennetään menetelmä kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten määrittämiseksi. Delegoitu asetus (EU) 2023/1185 tuli voimaan 10.7.2023.

Delegoidun asetuksen (EU) 2023/1185 mukaan kierrätettyjä hiilipitoisia polttoaineita käyttäen aikaan saatujen kasvihuonekaasupäästöjen vähenemän on oltava vähintään 70 prosenttia. Delegoidun asetuksen (EU) 2023/1185 liitteessä säädetään yksityiskohtaisesti kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden kasvihuonekaasupäästövähennämisen määrittämisestä ja vahvistetaan kaikkien muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden ja kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden kohdalla fossiilisen vertailukohdan kokonaispäästöiksi 94 gCO₂ekv/MJ.

Delegoidun asetuksen (EU) 2023/1185 soveltamisala koskee edelleen vain muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumaisia liikenteen polttoaineita, vaikka RED-direktiivin mukainen RFNBO-polttoaineiden määritelmä on laajentunut myös muihin sektoreihin. Komissiolta aiemmin saatujen tietojen mukaan delegoitua asetusta on tarkoitettu huomioimaan RED-direktiivin RFNBO-polttoaineiden laajentunut soveltamisala.

3.8 Vähähiilisten polttoaineiden tuotannon ja käytön kehitys

Yleistä

Vetyä käytetään Suomessa nykyisin pääasiassa öljynjalostuksessa sekä kemianteollisuuden prosesseissa ja kaivosteollisuudessa. Suurin osa vedystä valmistetaan tällä hetkellä fossiilisesta maakaasusta. Ensimmäinen Suomessa sijaitseva teollisen kokoluokan RFNBO-polttoaineiden tuotantolaitos käynnistyi alkuvuodesta 2025. Lisäksi lukuisia muita RFNBO-hankkeita on viireillä. Vähähiilisten polttoaineiden, mukaan lukien kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden, tuotantoa koskevista hankkeista ei ole vielä tehty investointipäätöksiä, mutta oletettavaa on, että ainakin osassa suunnitteilla olevissa RFNBO-hankkeissa tulnaisiin mahdollisesti tuottamaan RFNBO-polttoaineiden lisäksi myös vähähiilisiä polttoaineita.

Lento- ja meriliikenteen velvoitteet

Vähähiilisille polttoaineille ei ole asetettu erillisiä kansallisia tavoitteita, mutta kyseisillä polttoaineilla voidaan täyttää EU:n lento- ja meriliikennettä koskevia velvoitteita. Kestävien lento-polttoaineiden käyttöönotosta ja toimittamisesta säädetään tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamisesta kestäväälle lentoliikenteelle (ReFuelEU Aviation -aloite) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2023/2405, jäljempänä *ReFuelEU Aviation -asetus*.

ReFuelEU Aviation -asetuksessa asetetaan osuudet kestäville lentopolttoaineille, joita tulee olla saatavilla unionin lentoasemilla. ReFuelEU Aviation -asetuksen mukaan lentopolttoaineen toimittajien on varmistettava, että kaikki ilma-alusten käyttäjien saataville kullakin unionin lentoasemalla asetettava lentopolttoaine sisältää kestäviä lentopolttoaineita. ReFuelEU Aviation -asetus soveltuu lentoasemiin, joiden matkustajamäärä on yli 800 000 matkustajaa vuodessa tai jolla rahtiliikennettä oli yli 100 000 tonnia.

Lentopolttoaineen toimittajan määritelmä sekä asetuksen edellyttämä seuraamusjärjestelmä on sisällytetty kansallisesti uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annettuun lakiin (446/2007, jäljempänä *jakeluvelvoitelaki*). Jakeluvelvoitelain mukaan lentopolttoaineen toimittajalla tarkoitetaan sitä, jolla on lentopolttoaineen tai lentoliikenteeseen tarkoitettun vedyn omistusoikeus ennen kuin se luovutetaan unionin lentoasemalla ilma-alukseen. Suomessa lentopolttoaineiden toimittajien tulee osoittaa lentopolttoaineen kestävyys joko Suomen kansallisen järjestelmän tai komission tunnustaman kansallisen tai kansainvälisen vapaaehtoisen järjestelmän mukaisesti.

Kestävien lentopolttoaineiden vähimmäisosuudet nousevat porrastetusti vuodesta 2025 alkaen viiden vuoden välein vuoteen 2050 asti. Kestävien lentopolttoaineiden osuuden tulee olla 2 prosenttia vuonna 2025, 6 prosenttia vuonna 2030, 20 prosenttia vuonna 2035, 34 prosenttia vuonna 2040, 42 prosenttia vuonna 2045 ja 70 prosenttia vuonna 2050. Lisäksi uusiutuville synteettiselle lentopolttoaineelle on asetettu kestäviin lentopolttoaineisiin sisältyvä alavelvoite, joka on 5 prosenttia vuonna 2035, 10 prosenttia vuonna 2040, 15 prosenttia vuonna 2045 ja 35 prosenttia vuonna 2050. Synteettisten lentopolttoaineiden tuotantoa koskevia investointipäätöksiä ei kuitenkaan ole vielä tähän mennessä tehty Euroopassa. ReFuelEU Aviation -asetus sisältää joustomekanismin, joka mahdollistaa kestävien lentopolttoaineiden vähimmäisosuuksia koskevasta velvoitteesta poikkeamisen vuoden 2034 loppuun asti siten, että lentopolttoaineen toimittaja voi toimittaa lentopolttoaineiden vähimmäisosuudet painotettuna keskiarvona kaikesta unionin lentoasemilla toimittamastaan lentopolttoaineesta.

ReFuelEU Aviation -asetuksessa tarkoitettuja kestäviä lentopolttoaineita ovat synteettiset lentopolttoaineet eli kestäväksi osoitetut RFNBO-polttoaineet, lentoliikenteen biopolttoaineet sekä kierrätetyt hiilipitoiset lentopolttoaineet. Kyseisten polttoaineiden määritelmät ja sallitut raaka-aineet ovat pääosin linkitetty RED-direktiivin kestävyys- ja sertifiointisääntelyyn.

ReFuelEU Aviation -asetuksen kestäviä lentopolttoaineita ja synteettisiä lentopolttoaineita koskevat velvoitteet katsotaan täytetyksi myös silloin, jos vähimmäisosuudet saavutetaan käyttämällä lentoliikenteeseen tarkoitettua uusiutuvaa RFNBO-vetyä tai vähähiilisiä lentopolttoaineita. Vähähiilillä lentopolttoaineilla tarkoitetaan muuta kuin biologista alkuperää olevia lentopolttoaineita, joiden energiasisältö on johdettu muusta kuin fossiilisesta vähähiilisestä vedystä ja jotka täyttävät elinkaaripäästöjen 70 prosentin vähennyskynnyksen ja menetelmän elinkaaripäästöjen vähennysten arvioimiseksi. Lisäksi vähähiilillä lentopolttoaineilla tarkoitetaan ilma-aluksissa käytettäväksi tarkoitettua vetyä, jonka energiasisältö on johdettu muista kuin fossiilisista uusiutumattomista lähteistä ja joka täyttää elinkaaripäästöjen 70 prosentin vähennyskynnyksen ja menetelmän elinkaaripäästöjen vähennysten arvioimiseksi.

Meriliikenteen päästövähennysvelvoitteista säädetään uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä sekä direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2023/1805 (jäljempänä *FuelEU Maritime -asetus*). FuelEU Maritime -asetuksessa säädetään aluksella käytetyn energian kasvihuonekaasuintensiteetin asteittain laskevasta enimmäisrajasta. Aluksella raportointikauden aikana käytetyn energian vuotuinen keskimääräinen kasvihuonekaasuintensiteetti ei saa ylittää rajaa, joka lasketaan vähentämällä vertailuarvosta 91,16 gCO₂eq/MJ asetuksessa mainittu prosenttiosuus, joka

korottuu kahdesta prosentista 80 prosenttiin vuodesta 2025 alkaen vuoteen 2050. FuelEU Maritime -asetuksen mukaan polttoaineiden tulee olla sertifioituja komission tunnustamien kansallisten tai kansainvälisten vapaaehtoisten järjestelmien mukaisesti, jotta ne otetaan huomioon aluksella käytetyn energian kasvihuonekaasuintensiteetin laskemisessa. Kasvihuonekaasuintensiteettiä koskeva velvoite on asetettu asetuksessa aluksen omistajalle tai muulle organisaatiolle tai henkilölle, joka on ottanut vastuun aluksen toiminnoista aluksen omistajalta ja suostunut ottamaan hoidettavakseen kaikki alusten turvallista toimintaa ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevassa kansainvälisessä turvallisuusjohtamissäännöstössä asetetut velvoitteet ja vastuut.

Lisäksi komissio on 5.11.2025 hyväksynyt kestävän liikenteen investointisuunnitelmaa koskevan tiedonannon, jossa esitetään keskeinen etenemissuunnitelma ilmailun ja meriliikenteen energiamurroksen nopeaksi nopeuttamiseksi. Tiedonanto keskittyy erityisesti meri- ja lentoliikenteen uusiutuviin ja vähähiilisiin polttoaineisiin, joiden osalta komissio esittää toimia investointien lisäämiseksi sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Puhtaan teollisen kehityksen valtioneuvoston ohjelma

Komissio hyväksyi 25.6.2025 uuden valtioneuvoston ohjelman, joka täydentää puhtaan teollisen kehityksen ohjelmaa. Ohjelmassa puhtaan teollisen kehityksen valtioneuvoston ohjelmassa määritetään edellytykset, joiden täyttyessä EU-maat saavat myöntää tukea investointeihin. Valtioneuvoston ohjelma mahdollistaa tukitoimenpiteet, joilla tuetaan tietyin edellytyksin muun muassa investointeja vähähiilisten polttoaineiden tuotantoon. Lisäksi valtioneuvoston ohjelma mahdollistaa jatkossa sen, että tuettavissa RFNBO-hankkeissa tuotettujen vähähiilisten polttoaineiden osuus voi olla enintään 20 prosenttia kokonaistuotannosta, kun tähän saakka edellytyksenä on ollut, että tuettavien RFNBO-hankkeiden kokonaistuotanto koostuu pelkästään RFNBO-polttoaineista.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksen pääasiallinen tavoite on kaasumarkkinadirektiivin vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskevan sääntelyn kansallisen täytäntöönpanon edellyttämien säännösmuutosten toteuttaminen kestävyyslaissa. Esityksen tavoitteena on varmistaa, että vähähiilisten polttoaineiden käytöstä saatavat kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset ovat vähintään 70 prosenttia, ja että komission delegoidun asetuksen (EU) 2025/2359 mukaisessa menetelmässä vahvistettuja vaatimuksia on noudatettu.

Esityksessä ehdotetaan kestävyyslain soveltamisalan laajentamista vähähiilisiin polttoaineisiin. Lisäksi esityksellä laajennettaisiin kansallista järjestelmää siten, että kansallisella järjestelmällä olisi mahdollista osoittaa myös vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuus, eli vähähiilisten polttoaineille asetetun kestävyyskriteerin täyttyminen. Päästökauppalaain ehdotetun 34 §:n mukaisille toiminnanharjoittajille, laivayhtiöille ja ilma-aluksen käyttäjille sekä valtionavustuspäätöstä saaneille vähähiilisten polttoaineille asetettaisiin velvoite osoittaa vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerin täyttyminen. Lisäksi Huoltovarmuuskeskukselle sekä vähähiilisiä polttoaineita tuottavalle liikenteeseen tai teollisuuteen toimittavalle toiminnanharjoittajalle säädettäisiin oikeus osoittaa vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerin täyttyminen.

Päästökauppalaain 34 §:ää muutettaisiin MRR- ja MRV-asetusten muutosten johdosta siten, että RFNBO-polttoaineiden ja vähähiilisten polttoaineiden nollapäästöisyyden osoittamista koskevat vaatimukset lisättäisiin päästökauppalaikiin.

Uusiutuville polttoaineille asetetut kestävyyskriteerit ja kestävyyskriteereiden osoittamista koskeva sääntely pysyisivät kestävyyslaissa ja -asetuksessa ennallaan.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan täytäntöönpanon myötä tietyiltä kestävyyslain soveltamisalaan kuuluvilta toiminnanharjoittajilta edellytetään vähähiilisten polttoaineiden kestävyysosoittamista. Esitettyjen muutosten keskeisimmät yrityksiin kohdistuvat vaikutukset liittyvät kestävyyslain soveltamisalan laajentumisesta aiheutuviin kustannusvaikutuksiin ja hallinnolliseen taakkaan.

Vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisen mahdollistaminen kansallisella järjestelmällä nostaa lain soveltamisalan piiriin kuuluvien toiminnanharjoittajien määrää. Toistaiseksi ei ole tarkkaa arviota siitä, kuinka moni toiminnanharjoittaja haluaisi hyödyntää kansallista järjestelmää vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen. RFNBO-polttoaineiden tuotantoa suunnittelevien toiminnanharjoittajien osalta on odotettavissa, että toiminnanharjoittajat, jotka aikovat hyödyntää kansallista järjestelmää, käyttäisivät samaa järjestelmää myös vähähiilisten polttoaineiden kestävyysosoittamiseen. Kansainvälisessä toiminnassa olisi kuitenkin tarkoituksenmukaisempaa hyödyntää komission tunnustamia vapaaehtoisia järjestelmiä, sillä kansallisen järjestelmän mukaisia kestävyystodistuksia ei hyväksytä muissa jäsenvaltioissa. Lisäksi meriliikenteen polttoaineiden tulee olla sertifioituja komission tunnustamien kansallisten tai kansainvälisten vapaaehtoisten järjestelmien mukaisesti, jotta ne otetaan huomioon FuelEU Maritime -asetuksen mukaisen aluksella käytetyn energian kasvihuonekaasuintensiteetin laskemisessa.

Riippumatta siitä, hyödyntääkö toiminnanharjoittaja kansallista järjestelmää vai komission tunnustamia vapaaehtoisia järjestelmiä, toiminnanharjoittajille aiheutuu välittömiä taloudellisia kustannuksia kestävyysjärjestelmän käyttöönotosta johtuvista sisäisistä prosesseista, kuten järjestelmään sisältyvien menettelyiden organisoinnista ja dokumentoinnista. Joissakin tapauksissa nämä prosessit voivat edellyttää konsulttipalveluiden hankintaa. Lisäksi välittömiä kustannuksia syntyy kestävyysjärjestelmän päätösmaksuista sekä todentamiseen liittyvistä kustannuksista.

Vähähiilisten polttoaineiden vaatimuksenmukaisuutta osoittavan kansallisen järjestelmän toiminnanharjoittajan hyväksymispäätöksen hinnasta ei ole tässä vaiheessa tietoa. Energiaviraston päätöshinnat määräytyvät kustannusvastaavuuden mukaan. Hyväksymispäätöksen hinnan oletetaan olevan lähellä suppean kestävyysjärjestelmän hintaa.

Todentamiskustannuksia kertyy hyväksymishakemukseen liittyvän todentajan lausunnon hankinnasta sekä vuosittaisista kestävyysjärjestelmän noudattamista koskevista tarkastuksista. Lisäksi mahdolliset muutoshakemukset edellyttävät todentajan lausuntoa, mikäli kyse on vähäistä merkittävämmistä muutoksista. Todentamisen kustannukset vastaavat konsulttityön kustannuksia.

Olettaen, että kestävyysjärjestelmään hakeutuvilla toiminnanharjoittajilla kuluisi keskimäärin noin 120 tuntia hakemuksen jättämiseen liittyviin toimenpiteisiin, hallinnollinen kustannus olisi työ- ja elinkeinoministeriön sääntelytaakalaskurin mukaan noin 13 500 euroa toiminnanharjoittajaa kohden, sisältäen todentamiskustannukset ja päätösmaksut. Vuosittain toistuva kustannus kestävyysraportoinnista olisi yrityskohtaisesti arviolta 6 800–7 800 euroa.

Lisäksi komission tietokannan soveltamisalan laajeneminen vähähiilisiin polttoaineisiin lisäisi toiminnanharjoittajilta edellytettävää raportointia ja siihen liittyviä käytännön toimenpiteitä. Raportointivelvollisuus edellyttää ensinnäkin perehtymistä komission tietokannan toiminnallisuuksiin sekä tarpeellisten tietojen oikea-aikaista syöttämistä järjestelmään.

4.2.2 Ympäristövaikutukset

Kaasumarkkinadirektiivin sertifiointisääntelyn tarkoituksena on varmistaa, että vähähiilisen vedyn ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä saatavat kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset ovat vähintään 70 prosenttia verrattuna fossiiliseen vertailukohtaan. 70 prosentin päästövähennysvaatimusta sovelletaan riippumatta siitä, mistä vähähiilinen vety tai vähähiiliset polttoaineet ovat valmistettu. Vähähiilisen vedyn ja vähähiilisten polttoaineiden valmistaminen sähköstä edellyttää vähäpäästöisen sähkön käyttämistä. Jos vähähiilistä vetyä tai vähähiilisiä polttoaineita valmistetaan maakaasusta, 70 prosentin päästövähennyksen saavuttaminen edellyttää, että prosessista syntyvä hiilidioksidi otetaan talteen ja varastoidaan pysyvästi tai hyödynnetään siten, että hiilidioksidi on pysyvästi kemiallisesti sitoutunut tuotteeseen. Näin ollen fossiilisten polttoaineiden korvaaminen vähähiilisillä polttoaineilla voi edesauttaa ilmastotavoitteiden saavuttamista erityisesti lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, kun uusiutuvia RFNBO-polttoaineita ei ole vielä kustannustehokkaasti laajalti saatavilla.

Esitys taikka voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö eivät aseta vähähiilisille polttoaineille erillisiä kansallisia tavoitteita, mutta kyseisillä polttoaineilla voidaan täyttää EU:n lento- ja meriliikennettä koskevia velvoitteita. Esityksellä ei ole vaikutuksia uusiutuville polttoaineille asetettuihin tavoitteisiin. Esityksen tavoitteena on varmistaa vähähiilisen vedyn ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä saatavat kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset.

4.2.3 Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset

Esityksen ei arvioida heikentävän perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista.

4.2.4 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Energiaviraston tehtäviin sisältyy toiminnanharjoittajien ja todentajien ohjeistaminen, hakemusten ja niihin perustuvien selvitysten käsittely sekä valvonta- ja tarkastustoiminta.

RFNBO-polttoaineisiin liittyvään toteutuneeseen työmäärään perustuen kestävyysääntelyn laajentaminen uusiin toiminnanharjoittajiin lisää Energiaviraston työmäärää arviolta yhdellä vakituisella henkilötyövuodella. Työmäärän oletetaan kuitenkin laskevan pitkällä aikavälillä arviolta puolikkaaseen henkilötyövuoteen. Työmäärää kasvattavat vähähiilisiä polttoaineita koskevan ohjeistuksen laatiminen sekä uusien toiminnanharjoittajien neuvonta ja kestävyysjärjestelmiä koskevien hyväksymis- ja muutospäätösten käsittely. Hyväksymis- ja muutospäätösten käsittely katetaan päätösmaksuilla.

Hallitus on 6.2.2024 talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa linjannut, että valtion organisaatioiden tulee varmistaa EU:sta ja kansallisesta lainsäädännöstä tulevien uusien velvoitteiden hoitaminen pääsääntöisesti nykyisten määrärahojen puitteissa. Mahdollisista lisämäärärahoista päätetään osana valtion talousarvioesitystä tai julkisen talouden suunnitelmaa.

Todentajat toimivat viranomaistehtävissä todentaessaan polttoaineiden kestävyysjärjestelmiä. Jatkossa todentajalla olisi mahdollisuus todentaa myös vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerien täyttyminen. Tämä kuitenkin edellyttäisi pätevyysosoittamista ja todentajan hyväksymispäätöksen muuttamista. Todentajan hyväksymispäätöksen muuttaminen maksaa 1 500

euroa. Myös uusia todentajaorganisaatioita voisi hakeutua kestävyyslain mukaisiksi todentajiksi. Päätös todentajan hyväksymisestä maksaa 3 400 euroa. Todentajien työmäärän odotetaan kasvavan suhteessa uusien toiminnanharjoittajien kanssa.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Valmistelun aikana tarkasteltiin vaihtoehtoa, jossa vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerin täyttymisen osoittamista ei olisi mahdollistettu kansallisen järjestelmän kautta. Tällöin vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerin täyttyminen olisi ollut osoitettavissa ainoastaan komission hyväksymillä kansallisilla tai kansainvälisillä vapaaehtoisilla järjestelmillä. Vapaaehtoisten järjestelmien etuna on, että niiden kautta saatu sertifiointi hyväksytään myös muissa jäsenvaltioissa osoituksena kestävyyskriteerien täyttymisestä. Toisaalta vapaaehtoisen järjestelmän ylläpito on toiminnanharjoittajalle usein kalliimpaa verrattuna kansallisen järjestelmän kustannuksiin. Komissio ei ole vielä tähän mennessä hyväksynyt vähähiilisiä polttoaineita koskevia kansallisia tai kansainvälisiä vapaaehtoisia järjestelmiä, mutta oletettavaa on, että ainakin osa vapaaehtoisista järjestelmistä laajentuisi kattamaan myös vähähiiliset polttoaineet.

Lisäksi valmistelun aikana arvioitiin vähähiilisten polttoaineiden alakategoriaan kuuluvien kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden lisäämistä kestävyyslakiin. RED III -direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä päädyttiin jättämään kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet kestävyyslain soveltamisalan ulkopuolelle, sillä Suomi päätti olla sisällyttämättä kyseisiä polttoaineita mukaan liikenteen jakeluvelvoitteeseen. RED III -direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä todettiin kuitenkin, että mikäli tarve kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden kestävyysosoittamiselle lisääntyy, olisi tarkoituksenmukaista harkita uudelleen niiden lisäämistä kestävyyslakiin.

Vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittaminen kansallisella järjestelmällä katsottiin tarkoituksenmukaiseksi toiminnanharjoittajien hallinnollisen taakan minimoimiseksi erityisesti silloin, kun toiminnanharjoittaja tuottaa sekä RFNBO-polttoaineita että vähähiilisiä polttoaineita. Tällöin kansallista järjestelmää hyödyntävät toiminnanharjoittajat voisivat osoittaa molempien polttoaineiden kestävyyskriteerien täyttymisen samalla järjestelmällä. Valmistelun aikana pidettiin myös tarkoituksenmukaisena, että kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet lisättäisiin samalla kestävyyslain soveltamisalaan. Kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden jättämistä kansallisen järjestelmän ulkopuolelle ei pidetty enää perusteltuna nyt, kun kestävyyslain soveltamisalaa laajennettiin muutoin vähähiilisiin polttoaineisiin. Lisäksi katsottiin tärkeäksi, että Suomen kestävyyskriteerien osoittamiseen liittyvä osaaminen laajentuisi myös vähähiilisiin polttoaineisiin, mukaan lukien mahdolliset kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet.

Lisäksi valmistelun yhteydessä tarkasteltiin vaihtoehtoa, jossa kaasumarkkinadirektiivin edellyttämä vähähiilisten polttoaineiden sertifiointia koskeva sääntely olisi sisällytetty uusiutuvista polttoaineista erilliseen lainsäädäntöön. Valmistelun aikana päädyttiin kuitenkin siihen, että RFNBO-polttoaineiden ja vähähiilisten polttoaineiden sääntelykehikon yhtenäisyyden vuoksi olisi tarkoituksenmukaisempaa laajentaa kestävyyslain soveltamisalaa ja lisätä vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerin täyttymisen osoittamista koskeva sääntely kestävyyslakiin.

5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot

Kaasumarkkinadirektiivin täytäntöönpano on vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisen osalta tällä hetkellä pääsääntöisesti kesken kaikissa jäsenvaltioissa, eikä tämänhetkisen tiedon mukaan yksikään jäsenvaltio ole vielä ilmoittanut kyseisen artiklan täytäntöönpanotoimia komissiolle.

Viro

Virossa uusiutuvien polttoaineiden kestävyyskriteereistä säädetään energiasektorin toiminnasta annetussa laissa (Energiamajanduse korralduse seadus, Energy Sector Organisation Act RT I, 05.07.2016, 3). Virossa RED III-direktiivin edellyttämää kestävyysääntelyä ei ole vielä täytäntöön pantu kokonaisuudessaan. Virossa ei ole kansallista kestävyysjärjestelmää, vaan toiminnanharjoittajien tulee käyttää komission tunnustamia vapaaehtoisia järjestelmiä polttoaineiden kestävyuden osoittamiseksi. Lisäksi Viron järjestelmä eroaa Suomesta siten, että Virossa alkuperätakuut ja kestävyystodistukset on linkitetty yhteen.

Kaasumarkkinadirektiivin edellyttämä lainsäädäntö on tarkoitus antaa eduskunnalle syyskuussa 2026 ja lainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 alkupuolella. Tarkoituksena on, että energiasektorin toiminnasta annetun lain soveltamisalaa laajennettaisiin vähähiilisiin polttoaineisiin. Vähähiilisten polttoaineiden kestävyysääntelyn olisi tarkoitus olla yhdenmukainen uusiutuvia polttoaineita koskevan sääntelyn kanssa.

Ruotsi

Ruotsissa RED III-direktiivin edellyttämä kestävyyskriteerisääntely on pantu täytäntöön eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereitä koskevalla lailla (Lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen). Lain valvontaviranomaisena toimii paikallinen Energiavirasto.

Ruotsin lainsäädännön mukainen kestävyysjärjestelmä on pitkälti samankaltainen kuin Suomen kansallinen järjestelmä. Ruotsin kestävyysjärjestelmän soveltamisalaa kuuluvat kuitenkin biopolttoaineiden, bionesteiden ja RFNBO-polttoaineiden lisäksi myös kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet. Ruotsissa kaasumarkkinadirektiivin täytäntöönpanovalmistelut on aloitettu.

Alankomaat

Alankomaissa RED III-direktiivin edellyttämä uusiutuvien polttoaineiden kestävyyskriteerisääntely perustuu kansalliseen ympäristölainsäädäntöön (Wet millieubeheer) ja myös kaasumarkkinadirektiivin 9 artikla on tarkoituksena täytäntöönpanna kyseisellä lailla. Kestävyyskriteereiden yksityiskohtaisempi sääntely sisällytettiin alemmistasoiseen säädökseen (Besluit en ministeriële regeling hernieuwbare energie vervoer). Järjestelmä perustuu laajalti vapaaehtoisten järjestelmien käyttöön.

Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan edellyttämä lainsäädäntö on tarkoitus käsitellä edustajainhuoneessa ja senaatissa vuonna 2026. Lisäksi Alankomaissa valmistellaan samanaikaisesti alemman asteista sääntelyä, johon vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskeva yksityiskohtaisempi sääntely on tarkoitus sisällyttää.

6 Lausuntopalaute

Esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella [●] lausuntopalvelu.fi-verkkopalvelun kautta.

7 Säännökohtaiset perustelut

7.1 Laki eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetun lain muuttamisesta

1 §. Lain soveltamisala. Lain soveltamisalaa lisättäisiin vähähiiliset polttoaineet. Lain soveltamisala kattaisi siten jatkossa uusiutuvien polttoaineiden lisäksi vähähiilisen vedyn, synteettiset kaasumaiset ja nestemäiset polttoaineet, joiden energiasisältö on peräisin vähähiilisestä

vedystä, sekä kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet. Soveltamisalan laajentaminen perustuu kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan täytäntöönpanoon. Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 2 kohdan mukaan sen varmistamiseksi, että vähähiilisen vedyn ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä saatavat kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset ovat vähintään 70 prosenttia, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että talouden toimijat osoittavat, että tätä vähimmäisrajaa ja että komission 9 artiklan 5 kohdan nojalla antaman delegoidun asetuksen (EU) 2025/2359 mukaisessa menetelmässä vahvistettuja vaatimuksia on noudatettu. Vähähiilisten polttoaineiden alakategoriaan kuuluvien kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden osalta menetelmä kyseisillä polttoaineilla saavutettavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten määrittämiseksi on vahvistettu komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185.

Kestävyysslaissa säädetään kansallisesta järjestelmästä, jolla kestävyyslain mukaiset toiminnanharjoittajat voivat osoittaa biopolttoaineita, bionesteitä, biomassapolttoaineita sekä RFNBO-polttoaineita koskevien kestävyyskriteereiden täyttymisen. Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan täytäntöönpanon myötä kansallinen järjestelmä on tarkoituksenmukaista laajentaa kattamaan myös vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisen.

2 §. *Lain suhde muuhun lainsäädäntöön.* Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, minkä vuoksi nykyiset 2–4 momentit siirtyisivät 3–5 momentiksi.

Pykälän uudessa 2 momentissa viitattaisiin muuhun lainsäädäntöön, jonka nojalla kestävyyslakia sovellettaisiin vähähiilisiin polttoaineisiin. Uuden 2 momentin mukaan lakia sovellettaisiin vähähiilisiin polttoaineisiin päästökauppalaan mukaisesti. Päästökauppalaan 34 §:ssä säädetään kestävyuden osoittamisesta. Ehdotetussa päästökauppalaan 34 §:n 3 momentissa edellytettäisiin vähähiilisten polttoaineiden osalta, että jos toiminnanharjoittaja, laivayhtiö tai ilma-aluksen käyttäjä ilmoittaa päästöselvityksessään vähähiilisten polttoaineiden päästöiksi nollan, on polttoaineen täytettävä kestävyyslaissa säädetty kestävyyskriteeri. Kestävyyskriteerin täytyminen on osoitettava kestävyyslain mukaisesti.

Pykälän 3 momenttia täydennettäisiin vähähiilisten polttoaineiden osalta. Lakia sovellettaisiin myös vähähiilisiin polttoaineisiin, joiden käyttöä tai tuotantoa koskevaan investointihankkeeseen on valtionavustuslain tai muun lain nojalla myönnetty valtionavustusta. Valtionavustus päätöksessä voidaan tarkemmin määrätä, miten lain kestävyyskriteerien täyttymisen osoittamista koskevaa 12–25 §:ää sovelletaan tuettavaan hankkeeseen, ja tuen saajan velvollisuudesta selvittää tuen myöntäjälle, miten kestävyyskriteerien täytyminen on osoitettu.

Komissio hyväksyi 25.6.2025 uuden valtioneuvoston päätöksen, joka täydentää puhtaan teollisen kehityksen ohjelmaa. Puhtaan teollisen kehityksen valtioneuvoston päätöksessä määritetään edellytykset, joiden täytyessä EU-maat saavat myöntää tukea investointeihin. Puhtaan teollisen kehityksen valtioneuvoston päätöksessä mahdollistetaan tukitoimenpiteet, joilla tuetaan tietyin edellytyksin muun muassa investointeja vähähiilisten polttoaineiden tuotantoon. Lisäksi uusi valtioneuvoston päätös mahdollistaa jatkossa sen, että tuettavissa RFNBO-hankkeissa tuotettujen vähähiilisten polttoaineiden osuus voi olla enintään 20 prosenttia polttoaineiden kokonaistuotannosta, kun tähän saakka edellytyksenä on ollut, että kokonaistuotanto koostuu pelkästään RFNBO-polttoaineista. Valtioneuvoston päätös on voimassa 31.12.2030 saakka. Näin ollen pykälän 3 momentin soveltamisalan laajentaminen vähähiilisiin polttoaineisiin olisi tarkoituksenmukaista.

Pykälän 4 ja 5 momentit pysyisivät sisällöllisesti muuttumattomina, mutta momenttien momentti- ja alakohtaiset viittaukset päivitettäisiin vastaamaan pykälän uutta sisältöä.

2 b §. *Oikeus kestävyuden osoittamiseen.* Pykälän 1 momentissa huomioitaisiin lain soveltamisalan laajentuminen Huoltovarmuuskeskuksen osalta. Jatkossa Huoltovarmuuskeskus voisi

uusiutuvien polttoaineiden lisäksi osoittaa hankkimiensa vähähiilisten polttoaineiden kestävyys-
den lain mukaisesti.

Pykälään lisättäisiin uusi *3 momentti*, jossa säädettäisiin vähähiilisiä polttoaineita liikenteeseen, kaivosteollisuuteen, valmistavaan teollisuuteen, rakentamiseen tai tietopalveluliiketoimintaan tuottavan toiminnanharjoittajan oikeudesta osoittaa vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerien täyttyminen. Liikennekäytöllä tarkoitettaisiin tässä yhteydessä tie-, lento-, ja meriliikennettä.

Tieliikenteen, kaivosteollisuuden, valmistavan teollisuuden, rakentamisen ja tietoliikennetoiminnan osalta toiminnanharjoittajalle olisi tarkoituksenmukaista asettaa oikeus osoittaa vähähiilisten polttoaineiden kestävyys näillä samoilla toimialoilla, joilla on asetettu tavoitteita RFNBO-polttoaineiden käytölle, ottaen huomioon, että sama toiminnanharjoittaja voi tuottaa samassa laitoksessa sekä RFNBO-polttoaineita että vähähiilisiä polttoaineita, ja että kyseisiä polttoaineita voidaan käyttää samoilla toimialoilla. Lento- ja meriliikenteessä ReFuelEU Aviation ja FuelEU Maritime -asetukset edellyttävät kestävyysosoittamista, jotta vähähiiliset polttoaineet voidaan huomioida kyseisten toimialojen velvoitteissa. Meriliikenteen osalta polttoaineiden tulee kuitenkin olla sertifioituja komission tunnustamien kansallisten tai kansainvälisten vapaaehtoisten järjestelmien mukaisesti.

4 §. Määritelmät. Pykälän *13 kohdan* toiminnanharjoittajan määritelmää laajennettaisiin soveltamaan myös sellaiseen oikeushenkilöön tai luonnolliseen henkilöön, joka tuottaa, valmistaa, hankkii, tuo maahan, luovuttaa kulutukseen tai käyttää vähähiilistä polttoainetta tai niitä sisältäviä polttoaineita tai joka tosiasiallisesti määrää mainitusta toiminnasta ja johon lakia sovelletaan 2 tai 2 b §:n nojalla.

Pykälän *14 kohdassa* säädettyä kestävyyskriteerien määritelmää täydennettäisiin koskemaan myös vähähiilisiä polttoaineita. Vähähiilisille polttoaineille asetettuihin vaatimuksiin viitattaisiin säädösteknisen selkeyden ja yhtenäisyyden vuoksi RFNBO-polttoaineita vastaavalla tavalla vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerinä, vaikka näitä polttoaineita koskevat vaatimukset poikkeavat biomassasta valmistettujen polttoaineiden kestävyyskriteereistä. Vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteeri olisi 6 §:ssä säädetty kasvihuonekaasupäästövähennys.

Pykälän *16 kohtaan* tehtäisiin tekninen muutos siten, että kohdan loppuun muutettaisiin pisteen tilalle puolipiste.

Lisäksi pykälään lisättäisiin uudet *17–19 kohdat*.

Pykälän *17 kohdan* mukaan kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla tarkoitettaisiin nestemäisiä ja kaasumaisia polttoaineita, jotka tuotetaan uusiutumattomasta alkuperää olevista nestemäisistä tai kiinteistä jätevirroista, jotka eivät sovellu jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY 4 artiklan mukaiseen materiaalien hyödyntämiseen, tai uusiutumattomasta alkuperää olevista, jätteiden käsittelystä peräisin olevasta kaasusta ja pakokaasusta, joita syntyy teollisuuslaitosten tuotantoprosessin väistämättömänä ja tahattomana seurauksena. Määritelmä perustuisi RED-direktiivin 2 artiklan 35 kohtaan. Kansallista tulkintakäytäntöä määritelmän piiriin kuuluvista polttoaineista ei vielä ole.

Pykälän *18 kohdan* mukaan vähähiilisellä vedyllä tarkoitettaisiin vetyä, jonka energiasisältö on peräisin uusiutumattomista lähteistä ja joka täyttää kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan 70 prosentin vähimmäisrajan verrattuna komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185 vahvistettuun RFNBO-polttoaineiden fossiiliseen vertailukohtaan. Delegoidun asetuksen liitteen A osan 2 kohdan mukaan kaikkien RFNBO-polttoaineiden ja kierrätettyjen

hiilipitoisten polttoaineiden kohdalla fossiilisen vertailukohdan kokonaispäästöt ovat 94 gCO₂ekv/MJ. Määritelmä perustuisi kaasumarkkinadirektiivin 2 artiklan 11 kohtaan.

Kestävyysslain mukaisen vähähiilisen vedyn määritelmän tarkoituksiksi uusiutumattomiksi energialähteiksi katsottaisiin myös sellainen uusiutuvista lähteistä peräisin oleva sähkö, jota ei voitaisi osoittaa osittain tai kokonaan uusiutuvaksi lain 6 b §:n mukaisesti eli RFNBO-kelpoiseksi sähköksi. Jos vedyn tuotannossa käytettävä verkosta otettu sähkö osoitetaan lain 6 b §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti osittain uusiutuvaksi, RFNBO-kelpoisen sähkön osuus määriteltäisiin sen uusiutuvista lähteistä tuotetun sähkön keskimääräisen osuuden perusteella, joka tuotantomaassa on ollut kaksi vuotta ennen kyseistä tuotantovuotta. Suomessa uusiutuvien osuus sähkön tuotannossa oli 52,37 prosenttia vuonna 2023 (SHARES). Näin ollen vuonna 2025 verkosta otetulla sähköllä tuotetun vedyn osalta toiminnanharjoittaja voisi osoittaa 52,37 prosenttia sähköstä RFNBO-kelpoiseksi uusiutuvaksi sähköksi. Loppuosan sähköstä katsottaisiin olevan vähähiilisen vedyn tuotantoon kelpaavaa sähköä.

Vastaavasti tilanteessa, jossa vedyn tuotannossa käytettävä uusiutuva sähkö olisi peräisin laitoksesta, joka olisi suoraan yhteydessä vedyn tuotantolaitokseen, sekä tilanteessa, jossa uusiutuva sähkö olisi hankittu PPA-sopimuksella tai -sopimuksilla uusiutuvan sähkön tuotantolaitoksesta, mutta sähköä ei voitaisi katsoa kokonaan uusiutuvaksi 6 b §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdan mukaisesti taikka 2 momentin mukaisesti osittain tai kokonaan uusiutuvaksi yhdistelemällä 1 momentin mukaisia sähkönhankintatapoja, sähkön katsottaisiin olevan vähähiilisen vedyn tuotantoon kelpaavaa sähköä.

Tarkoituksena olisi, että sähköstä elektrolyysillä tuotettu vety voitaisiin määritellä kestävyyslaissa joko 4 §:n 16 kohdan mukaiseksi RFNBO-polttoaineeksi tai ehdotetun 4 §:n 18 kohdan mukaiseksi vähähiiliseksi vedyksi, jotta näiden kahden määritelmän väliin ei kestävyyslaissa muodostuisi uusiutuvan, mutta RFNBO-polttoaineeksi kelpaamattoman vedyn kategoriaa. Tältä osin huomionarvoista on, että vaikka ei-RFNBO-kelpoisella uusiutuvalla sähköllä tuotettu vety voitaisiin katsoa kestävyyslain tarkoituksiksi vähähiiliseksi vedyksi, alkuperätakuulain sääntelyn piirissä kyseinen vety voitaisiin kuitenkin katsoa uusiutuvaksi vedyksi. Tämä johtuu siitä, että alkuperätakuuta koskevassa RED-direktiivin 19 artiklassa kaikki sellainen energia on uusiutuvaa, joka on tuotettu RED-direktiivin mukaisista uusiutuvista energialähteistä.

Lisäksi vähähiilisen vedyn määritelmän täyttymisen edellytyksenä olisi, että vety täyttäisi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan 70 prosentin vähimmäisrajan verrattuna komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185 vahvistettuun RFNBO-polttoaineiden fossiiliseen vertailukohtaan 94 gCO₂ekv/MJ.

Pykälän 19 mukaan vähähiilillä polttoaineilla tarkoitettaisiin kierrätettyjä hiilipitoisia polttoaineita, vähähiilistä vetyä ja synteettisiä kaasumaisia ja nestemäisiä polttoaineita, joiden energiasältö on peräisin vähähiilisestä vedystä, jotka täyttävät kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan 70 prosentin vähimmäisrajan verrattuna komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185 vahvistettuun RFNBO-polttoaineiden fossiiliseen vertailukohtaan 94 gCO₂ekv/MJ. Määritelmä perustuisi kaasumarkkinadirektiivin 2 artiklan 13 kohtaan.

Synteettisiä kaasumaisia ja nestemäisiä polttoaineita, joiden energiasältö on peräisin vähähiilisestä vedystä, voisi olla esimerkiksi synteettinen metaani, ammoniakki tai metanoli. Kaikkien vähähiilisten polttoaineiden osalta määritelmän täyttymisen edellytyksenä olisi, että polttoaine täyttäisi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan 70 prosentin vähimmäisrajan verrattuna komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185 vahvistettuun RFNBO-polttoaineiden fossiiliseen vertailukohtaan 94 gCO₂ekv/MJ.

5 §. Kestävyysskriteerien soveltaminen. Pykälään lisättäisiin uusi *6 momentti*, jossa säädettäisiin kestävyyskriteerien soveltamisesta vähähiilisiin polttoaineisiin. Uuden 6 momentin mukaan vähähiilisten polttoaineiden olisi täytettävä 6 §:ssä säädetty kestävyyskriteeri riippumatta siitä, onko polttoaine tuotettu Euroopan unionin alueella vai sen ulkopuolella. Säännös perustuisi kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 4 kohtaan, jonka mukaan 9 artiklan 2 kohdassa säädettyjä velvoitteita sovelletaan riippumatta siitä, ovatko vähähiiliset polttoaineet unionissa tuotettuja vai tuotuja.

6 §. Kasvihuonekaasupäästövähennys. Pykälään lisättäisiin uusi *6 momentti*, jolloin pykälän nykyinen 6 momentti siirtyisi 7 momentiksi. Uudessa 6 momentissa säädettäisiin vähähiilisten polttoaineille asetetusta kasvihuonekaasupäästövähennyksestä. Momentin mukaan vähähiilisten polttoaineiden elinkaaren aikaisten kasvihuonekaasupäästöjen olisi oltava vähintään 70 prosenttia pienemmät kuin korvaavan fossiilisen polttoaineen kasvihuonekaasupäästöt.

Vähähiilisiin polttoaineisiin sovelletaan RFNBO-polttoaineille komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185 vahvistettua fossiilista vertailukohtaa 94 gCO₂ekv/MJ. Näin ollen vähähiilisten polttoaineiden elinkaaren aikaisten kasvihuonekaasupäästöjen olisi oltava vähintään 70 prosenttia pienemmät kuin fossiilinen vertailukohta 94 gCO₂ekv/MJ. Säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi kestävyysasetuksessa vähähiilisten polttoaineiden kasvihuonekaasupäästövähennyksen laskemiseen sovellettavien komission delegoitujen asetusten (EU) 2025/2359 ja (EU) 2023/1185 mukaisten menetelmien osalta.

Komission delegoitu asetukset (EU) 2025/2359 täydentää kaasumarkkinadirektiiviä täsmentämällä menetelmän muilla vähähiilisillä polttoaineilla kuin kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten määrittämiseksi. Kyseisen delegoidun asetuksen (EU) 2025/2359 mukaan kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten määrittämiseen sovelletaan delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185 vahvistettua menetelmää. Asetusten liitteissä säädetään yksityiskohtaisesti kyseisten polttoaineiden kasvihuonekaasupäästövähennyksen laskemisesta.

Säännös perustuisi kaasumarkkinadirektiivin 2 artiklan 11 kohdan mukaiseen vähähiilisen vedyn määritelmään, 13 kohdan mukaiseen vähähiilisten polttoaineiden määritelmään sekä kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 2 kohtaan, jonka mukaan sen varmistamiseksi, että vähähiilisen vedyn ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä saatavat kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset ovat vähintään 70 prosenttia, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että talouden toimijat osoittavat, että tätä vähimmäisrajaa ja että komission 9 artiklan 5 kohdan nojalla antaman delegoidun asetuksen (EU) 2025/2359 mukaisessa menetelmässä vahvistettuja vaatimuksia on noudatettu.

6 b §. Muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita koskevat muut vaatimukset. Pykälän otsikosta korjattaisiin kirjoitusvirhe lain suomenkielisestä versiosta. Pykälä säilyisi muutoin muuttumattomana.

12 §. Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää koskevat vaatimukset. Pykälässä säädettyjä toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää koskevia vaatimuksia laajennettaisiin soveltuvin osin myös vähähiilisiin polttoaineisiin. Pykälän *2 ja 3 momenttia* täydennettäisiin siten, että toiminnanharjoittajat voisivat osoittaa kansallisella järjestelmällä myös vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerien täyttymisen. Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän perusteella laskettaisiin pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan vähähiilisen polttoaine-erän kasvihuonekaasupäästövähennys ja selvitetäisiin, että erä täyttää 6 §:ssä säädetyn kestävyyskriteerin. Näin ollen toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmään tulisi sisällyttää vähähiilisen

polttoaine-erän kasvihuonekaasupäästövähennyksen laskemista ja erän 6 §:ssä säädetyn kestävyyskriteerin täyttymisen selvittämistä koskevat tiedot.

Pykälän 3 momentissa säädetty ainetase laajennettaisiin koskemaan myös vähähiilisiä polttoaineita. Ainetasetta sovellettaisiin vähähiilisiin polttoaineisiin vastaavalla tavalla kuin uusiutuviin polttoaineisiin.

Sääntely perustuisi kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 2 kohtaan. Kohdan mukaan sen varmistamiseksi, että vähähiilisen vedyn ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä saatavat kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset ovat vähintään 70 prosenttia, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että talouden toimijat osoittavat, että tätä vähimmäisrajaa ja että komission 9 artiklan 5 kohdan nojalla antaman delegoidun asetuksen (EU) 2025/2359 mukaisessa menetelmässä vahvistettuja vaatimuksia on noudatettu. Jäsenvaltioiden on tätä varten edellytettävä, että talouden toimijat käyttävät RED-direktiivin 30 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaista ainetasejärjestelmää. Kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 3 kohdan vaatimus siitä, että talouden toimijoiden käyttämien järjestelmien on oltava tarkkoja, luotettavia ja väärinkäytöksiltä suojattuja, sisältyy jo kestävyyslain 12 §:n 4 momenttiin, eikä momenttiin näin ollen ehdoteta muutoksia.

16 §. Hyväksymispäätöksen voimassaolon päätyminen. Pykälän 1 momenttia täydennettäisiin vähähiilisten polttoaineiden osalta. Energiavirasto voisi päättää, että hyväksymispäätös lakkaa olemasta voimassa, jos vähähiilisten polttoaineiden tai niitä sisältävien polttoaineiden tuotanto, valmistus, maahantuonti, kulutukseen luovuttaminen tai käyttäminen on ollut keskeytyneenä toiminnanharjoittajasta riippuvasta syystä yhtäjaksoisesti vähintään vuoden, jollei toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmä ole edelleen tarpeen valtionavustuspäätöksen kannalta. Toiminnanharjoittajasta riippuvainen syy voisi olla esimerkiksi toiminnan lakkaaminen. Energiavirastolla olisi kuitenkin harkintavaltaa asiassa, jos toiminnanharjoittaja osoittaa, että toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmä täyttää kestävyyslaissa säädetty vaatimukset keskeytymisestä huolimatta. Lisäksi pykälän 1 momentista päivitetäisiin valtionavustuspäätösten osalta viittaus 2 §:n 2 momentista 3 momenttiin vastaamaan 2 §:n uutta sisältöä.

22 §. Toiminnanharjoittajan ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 1 momentin 4 kohtaa täydennettäisiin lain soveltamisalan laajentumisen mukaisesti vähähiilisten polttoaineiden osalta siten, että toiminnanharjoittajan olisi viipymättä ilmoitettava yli vuoden kestävästä katkoksesta toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmässä tarkoitettujen vähähiilisten polttoaineiden tai niitä sisältävien polttoaineiden tuotannossa, valmistuksessa, maahantuonnissa, kulutukseen luovuttamisessa tai käyttämisessä.

23 §. Kestävyystodistukset. Pykälän 1 momenttia täydennettäisiin siten, että toiminnanharjoittaja voisi antaa vähähiilistä polttoaine-eristä kestävyystodistuksen osoituksena vähähiilisille polttoaineille asetetun kestävyyskriteerin täyttymisestä. Oikeus kestävyystodistusten antamiseen olisi toiminnanharjoittajalla, jonka kestävyysjärjestelmä on hyväksytty ja joka noudattaa 3 luvussa säädettyjä vaatimuksia ja hyväksymispäätöksen määräyksiä. Toiminnanharjoittaja voisi ryhtyä antamaan kestävyystodistuksia, kun kestävyyslain 14 §:ssä tarkoitettu toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän hyväksymistä koskeva Energiaviraston päätös on lainvoimainen.

Vastaavasti pykälän 2 momenttia täydennettäisiin kattamaan jatkossa myös vähähiiliset polttoaineet. Momentin mukaan toiminnanharjoittajan antama kestävyystodistus voisi koskea myös sellaista vähähiilistä polttoaine-erää, joka on tuotettu, valmistettu, hankittu, tuotu maahan, luovutettu kulutukseen tai käytetty kestävyysjärjestelmän hyväksymishakemuksen tai muutoshakemuksen vireilletulon ja hyväksymispäätöksen tai muutospäätöksen lainvoimaiseksi tulon välisenä aikana, jos toiminnanharjoittaja pystyisi osoittamaan, että sillä on ollut käytössään

asianmukaiset menettelyt vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerin täyttymisen varmistamiseksi ja erä on luotettavasti kirjattu ainetaseeseen.

24 §. Vapaaehtoiset järjestelmät. Pykälää täydennettäisiin vähähiilisten polttoaineiden osalta siten, että toiminnanharjoittaja, joka on sertifioitu tai hyväksytty Euroopan komission hyväksymän vapaaehtoisen kansallisen tai kansainvälisen järjestelmän mukaisesti, voisi osoittaa vähähiilisten polttoaine-erien kestävyyskriteerin täyttymisen järjestelmän mukaisesti annetuilla todistuksilla tai tiedoilla siltä osin kuin komissio on katsonut järjestelmän sisältävän 6 §:n kasvihuonekaasupäästövähennyksen soveltamisen kannalta tarkkaa tietoa. Lisäksi vapaaehtoisella järjestelmällä olisi mahdollista osoittaa komission tietokantaan syötettyjen tietojen tarkkuus ja kattavuus myös vähähiilisten polttoaine-erien osalta.

Sääntely perustuisi kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 7 kohtaan, jossa säädetään komission toimivallasta tunnustaa vapaaehtoisia järjestelmiä. Kyseisen kohdan mukaan komissio voi hyväksyä päätöksiä, joissa tunnustetaan, että vapaaehtoiset kansalliset tai kansainväliset järjestelmät, joissa asetetaan vaatimuksia vähähiilisten polttoaineiden tai vähähiilisen vedyn tuotannolle, antavat tarkkoja tietoja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä 9 artiklan soveltamiseksi ja osoittavat, että komission delegoidun asetuksen (EU) 2025/2359 mukaista menetelmää on noudatettu. Komissio tekee tällaisia päätöksiä vain, jos kyseinen järjestelmä täyttää asianmukaiset luotettavuutta, avoimuutta ja riippumattomia tarkastuksia koskevat standardit komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2022/996 vahvistettujen uusiutuvien polttoaineiden sertifiointia koskevien vaatimusten mukaisesti.

Lisäksi kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 8 kohta edellyttää, että jos talouden toimija esittää todisteita tai tietoja, jotka on saatu komission tunnustaman järjestelmän mukaisesti, jäsenvaltio ei saa edellyttää talouden toimijalta lisänäyttöä niiden perusteiden noudattamisesta, joiden osalta komissio on tunnustanut järjestelmän. Kansallisessa toiminnassa toiminnanharjoittaja voisi siten osoittaa vähähiilisten polttoaine-erien kestävyyskriteerin täyttymisen joko kansallisen kestävyysjärjestelmän tai komission tunnustaman vapaaehtoisen järjestelmän mukaisesti, eikä vapaaehtoista järjestelmää hyödyntävältä toiminnanharjoittajalta edellytettäisi kansallisessa kestävyysjärjestelmässä päällekkäistä lisänäyttöä siltä osin, kuin vapaaehtoinen järjestelmä sisältäisi kestävyyslain- ja asetuksen edellyttämät tiedot.

Koska kansallisen kestävyysjärjestelmän mukaisia kestävyystodistuksia ei hyväksytä muissa jäsenvaltioissa, olisi kansainvälisessä toiminnassa tarkoituksenmukaisempaa hyödyntää komission tunnustamia vapaaehtoisia järjestelmiä päällekkäisten kestävyysjärjestelmien tarpeen välttämiseksi. Lisäksi FuelEU Maritime -asetus edellyttää meriliikenteen osalta, että polttoaineiden tulee olla sertifioituja komission tunnustamien kansallisten tai kansainvälisten vapaaehtoisten järjestelmien mukaisesti, jotta ne otetaan huomioon aluksella käytetyn energian kasvihuonekaasuintensiteetin laskemisessa.

25 §. Tietojen säilyttäminen valvontaa varten. Pykälän 1 momentin 1 kohtaa täydennettäisiin lain soveltamisalan laajentumista vastaavasti vähähiilisiä polttoaineita koskevien tietojen säilytysvelvollisuudella. Toiminnanharjoittajan kestävyystodistus hyväksyttäisiin osoitukseksi kestävyyskriteerin täyttymisestä, jos toiminnanharjoittaja säilyttää toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmään kuuluvan aineiston vähähiilisistä polttoaine-eristä sekä annettuja kestävyystodistuksia koskevat tiedot, kunnes viisi vuotta on kulunut siitä, kun kyseinen vähähiilinen polttoaine-erä on käytetty tai luovutettu kulutukseen.

31 §. Kestävyyskriteeriselvitys. Pykälän 1, 2 ja 4 momentteja täydennettäisiin vähähiilisiä polttoaineita koskevilla säännöksillä. Pykälän 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan tulisi laatia selvitys niiden vähähiilisten polttoaine-erien kestävyyskriteerin täyttymiseen liittyvistä

seikoista, joita se on kalenterivuoden aikana Suomessa tuottanut, valmistanut, luovuttanut kulutukseen tai käyttänyt.

Pykälän 2 momentin mukaan kestävyyskriteeriselvityksessä tulisi ilmoittaa vähähiilisten polttoaine-erien määrätiedot sekä vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerin täyttymisen osoittamista koskeva tieto. Vähähiilisten polttoaineiden osalta tämä tarkoittaisi tietoa polttoaine-erän kasvihuonekaasupäästövähennyksestä.

Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin uusi virke, jonka mukaan Energiaviraston olisi julkaistava verkkosivuillaan vuosittain tiedot kunkin polttoaineen toimittajan vähähiilisten polttoaineiden tai vähähiilisen vedyn maantieteellisestä alkuperästä ja raaka-ainetyypistä kestävyyskriteeriselvityksissä saatuihin tietoihin perustuen. Säännös perustuisi kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 4 kohtaan, jonka mukaan tiedot kunkin polttoaineen toimittajan vähähiilisten polttoaineiden tai vähähiilisen vedyn maantieteellisestä alkuperästä ja raaka-ainetyypistä on asetettava kuluttajien saataville talouden toimijoiden, toimittajien tai asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten verkkosivustoilla, ja ne on saatettava ajan tasalle vuosittain. Pykälää ehdotetaan täydennettäväksi kestävyyskriteeriselvityksen osalta kestävyysasetuksessa, jossa toiminnanharjoittajalle asetettaisiin velvoite ilmoittaa edellä mainitut tiedot kestävyyskriteeriselvityksessä.

33 §. Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle. Pykälän 1 momentin 4 kohtaa päivitetäisiin valtionapuviranomaisen osalta muuttamalla momentti viittaus 2 §:n 2 momentista 3 momenttiin vastaamaan 2 §:n uutta sisältöä.

34 §. Energiaviraston tarkastusoikeus. Pykälän 1 momentin vähähiilisiä polttoaineita koskevalla täydennyksellä varmistettaisiin Energiaviraston tarkastusoikeus myös tiloihin ja alueille, joita toiminnanharjoittaja hallitsee taikka joissa tuotetaan, valmistetaan tai käytetään vähähiilisiä polttoaineita, jos pääsy on laissa tarkoitetun valvonnan kannalta tarpeen. Energiavirastolla olisi myös oikeus tehdä kyseisissä tiloissa ja alueilla tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin.

Pykälän 4 momentissa huomioitaisiin kestävyyslain soveltamisalan laajentuminen vähähiilisiin polttoaineisiin. Energiavirastolla olisi tarkastusta suorittaessaan oikeus ottaa tarkastuksen kohteena oleva vähähiilisiä polttoaineita koskeva aineisto haltuunsa. Haltuunotto voisi tulla kyseeseen silloin, kun asiaa ei voida selvittää tarkastuksen yhteydessä tarkastuksen vaatimalla tavalla ja aineiston haltuunotto olisi siksi välttämätöntä tarkastuksen tavoitteiden toteuttamisen kannalta.

37 a §. Tietojen kirjaaminen tietokantaan. Pykälän 1 ja 3 momenttia täydennettäisiin vähähiilisiä polttoaineita koskevalla lisäyksellä. Pykälän 1 momentin mukaan vähähiilisten polttoaineiden jäljitettävyyden varmistamiseksi toiminnanharjoittajien tulisi viipymättä kirjata unionin tietokantaan tiedot polttoaineiden liiketoimista, niiden kestävyysominaisuuksista, mukaan lukien niiden polttoaineiden elinkaarenaikaiset kasvihuonepäästöt, sekä tiedot saadusta tuesta ja tukijärjestelmän tyypistä. Pykälän 3 momentin mukaan tietokannassa olisi annettava tiedot vähähiilisten kaasumaisten polttoaineiden syötöstä ja ostopäivästä.

Muutokset perustuisivat kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 11 kohtaan, jonka mukaan jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asianomaiset talouden toimijat tallentavat unionin tietokantaan tai kyseiseen unionin tietokantaan yhdistettyihin kansallisiin tietokantoihin tiedot toteutetuista liiketoimista ja uusiutuvien kaasujen ja vähähiilisten polttoaineiden kestävyysominaisuuksista RED III -direktiivin 31 a artiklassa vahvistettujen uusiutuvia polttoaineita koskevien vaatimusten mukaisesti.

Unionin tietokanta on vielä valmistelussa tämän hallituksen esityksen mennessä lausuntokierrokselle, eikä unionin tietokannan valmistumisesta ja käyttöönotosta ole tällä hetkellä tarkkaa tietoa. Lisäksi komissio valmistelee parhaillaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/996 muutosta. Voimassa olevassa täytäntöönpanoasetuksessa on säännöksiä talouden toimijan määrittämisestä, vapaaehtoisten järjestelmien hallinnosta, tarkastusprosessista ja erityisiä säännöksiä ainetasemenetelmästä ja unionin tietokannan täytäntöönpanosta.

7.2 Laki päästökauppalain 34 §:n muuttamisesta

34 §. *Kestävyyden osoittaminen.* Pykälän 1 ja 2 momenteista päivitettäisiin kestävyyslain nimike.

Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin MRR- ja MRV-asetusten muutosten takia teknisluontoinen muutos, jolla momenttia muutettaisiin RFNBO-polttoaineiden ja vähähiilisten polttoaineiden nollapäästöisyyttä ja kestävyyslain osoittamista koskevan sääntelyn osalta. Lisäksi momentista päivitettäisiin kestävyyslain nimike. Pykälän 3 momentin mukaan, jos toiminnanharjoittaja, laivayhtiö tai ilma-aluksen käyttäjä ilmoittaa päästöselvityksessään muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden tai vähähiilisten polttoaineiden päästöiksi nollan, on polttoaineen täytettävä kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit ja toiminnanharjoittajan, laivayhtiön sekä ilma-aluksen käyttäjän on osoitettava tämä kestävyyslain mukaisesti. Muuta kuin biologista alkuperää olevalla uusiutuvalla polttoaineella ja vähähiilisellä polttoaineella tarkoitettaisiin kestävyyslaissa tarkoitettua muuta kuin biologista alkuperää olevaa uusiutuvaa polttoainetta ja vähähiilistä polttoainetta.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Sääntelykokonaisuutta ehdotetaan täydennettäväksi muuttamalla eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annettua valtioneuvoston asetusta. Kestävyyslaki sisältää riittävät valtuudet kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan edellyttämien muutosten täytäntöönpanemiseksi ja kansallisen kestävyysjärjestelmän laajentamiseksi.

Kestävyyslain 11 §:n mukaan tarkempia säännöksiä kestävyyskriteereistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Asetuksen 3 §:ssä säädetään kasvihuonekaasupäästövähennyksen laskennasta. Pykälän 3 momenttia olisi tarpeen täydentää kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden osalta. Kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden kasvihuonekaasuvaikutusten laskemiseen sovelletaan samaa komission delegoitua asetusta (EU) 2023/1185 kuin RFNBO-polttoaineisiin.

Lisäksi asetuksen 3 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin muiden vähähiilisten polttoaineiden kuin kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden kasvihuonekaasuvaikutusten laskemiseen sovellettavasta komission delegoidusta asetuksesta (EU) 2025/2359.

Kestävyyslain 23 §:n 3 momentissa on asetuksenantovaltuus kestävyystodistusten tarkemman sisällön määrittämiseksi. Kestävyystodistuksen sisällöstä säädetään kestävyysasetuksen 4 §:ssä. Kestävyystodistuksen sisältövaatimuksissa otettaisiin huomioon, että toiminnanharjoittaja voisi kansallisen järjestelmän nojalla antaa kestävyystodistuksen jatkossa myös vähähiilisestä polttoaine-erästä osoituksena vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerin täyttymisestä.

Asetuksen 5 §:ää täydennettäisiin kestävyyslain 31 §:n 3 momentissa olevan valtuutuslausekkeen nojalla. Sen mukaan tarkempia säännöksiä kestävyyskriteeriselvityksen toimittamisesta ja kestävyyskriteeriselvityksessä esitettävistä tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Asetuksen 5 §:n 3 kohtaa täydennettäisiin siten, että toiminnanharjoittajan tulisi ilmoittaa

kestävyyskriteeriselvityksessä myös vähähiilisen polttoaine-erän kasvihuonekaasupäästövähennys. Lisäksi 5 §:ään lisättäisiin uusi 4 kohta, jonka mukaan toiminnanharjoittajan tulisi ilmoittaa kestävyyskriteeriselvityksessä myös vähähiilisen vetyerän ja vähähiilisen polttoaine-erän alkuperämaa ja raaka-ainetyyppi.

Kestävyyslain 12 §:n 5 momentin mukaan tarkempia säännöksiä toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmässä noudatettavista menettelyistä ja ainetaseesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Asetuksen 6 § sisältää ainetasetta koskevia tarkempia säännöksiä. Pykälän 1 momentissa olisi tarpeen huomioida myös vähähiilisistä polttoaineista tuotetun sähkön, lämmön tai jäädytyksen määrittelyyn liittyvät seikat. Lisäksi kestävyysominaisuuksien ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisoimainisuuksien mukauttamista koskevia säännöksiä sisältävään 2 momenttiin lisättäisiin maininta vähähiilisistä polttoaineista. Lisäys perustuisi kaasumarkkinadirektiivin 9 artiklan 2 kohtaan.

Kestävyyslain 22 §:ssä säädetään toiminnanharjoittajan ilmoitusvelvollisuudesta. Pykälän 2 momentissa on asetuksenantovaltuus, jonka mukaan tarkempia säännöksiä ilmoitettavista seikoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Pykälän 1 kohtaa muutettaisiin lisäämällä siihen maininta vähähiilisistä polttoaineista.

Kestävyyslain 27 §:n nojalla todentajien pätevyysalueisiin lisättäisiin vähähiiliset polttoaineet. Tällä hetkellä yksikään kansallisessa järjestelmässä todentamistehtäviä tekemistä todentajaorganisaatioista ei voi todentaa vähähiilisten polttoaineiden kestävyyskriteerien täyttymistä. Mikäli todentajat haluavat jatkossa todentaa myös vähähiilisiä polttoaineita koskevia kestävyysjärjestelmiä, heidän tulisi päivittää hyväksymispäätöstään koskemaan myös vähähiilisiä polttoaineita hakemalla muutosta Energiavirastolta.

9 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 5.8.2026.

Esitetyt muutokset liittyvät kaasumarkkinadirektiivin kansalliseen täytäntöönpanoon. Ehdotuksen mukaiset säännökset tulisi näin ollen saattaa voimaan direktiivin säätämässä määräajassa eli 5.8.2026 mennessä.

10 Toimeenpano ja seuranta

Lakiehdotuksen toimeenpanon vaikutuksia seurataan työ- ja elinkeinoministeriössä.

11 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

11.1 Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annettua lakia. Muutoksella pantaisiin täytäntöön kaasumarkkinadirektiivin vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskevat säännökset.

Perustuslakivaliokunta on todennut, että siltä osin kuin EU:n lainsäädäntö edellyttää kansallista sääntelyä tai mahdollistaa sen, tätä kansallista liikkumavaraa käytettäessä otetaan huomioon perus- ja ihmisoikeuksista seuraavat vaatimukset (PeVL 6/2019 vp, PeVL 9/2019 vp, PeVL 1/2018 vp, PeVL 25/2005 vp). Valiokunta on tämän johdosta katsonut, että hallituksen esityksessä on erityisesti perusoikeuksien kannalta merkityksellisen sääntelyn osalta syytä tehdä

selkoa kansallisen liikkumavaran alasta (ks. esim. PeVL 1/2018 vp, PeVL26/2017 vp, PeVL 2/2017 vp).

Kaasumarkkinadirektiivi ei sisällä vähähiilille polttoaineille asetettavien vaatimusten tai vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskevien säännösten osalta kansallista liikkumavaraa. Kansallisesti ehdotetaan kuitenkin, että kansallista järjestelmää laajennettaisiin siten, että sillä olisi mahdollista osoittaa myös vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuus.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on lausunnossaan todennut, että laiksi biopolttoaineista ja bionesteistä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 13/2013 vp) valtiosääntöoikeudellisesti merkitykselliset säännökset liittyivät lähinnä todentamisen kansalliseen järjestelmään. Lakiehdotukset eivät antaneet aihetta valtiosääntöoikeudellisiin huomautuksiin (PeVL 12/2013 vp). Esityksessä ei ehdoteta todentajille uusia tehtäviä. Pois lukien vastuuta ympäristöstä ja omaisuudensuojaa koskevat perusoikeudet, kestävyyslakiin ei ehdoteta sellaisia muutoksia, jotka antaisivat aihetta esityksen perustuslainmukaisuuden arviointiin aiemmasta poikkeavalla tavalla.

11.2 Vastuu ympäristöstä

Perustuslain 20 §:n 1 momentin mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on 2 momentin mukaan pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon. Siten pykälässä yhtäältä säädetään 1 momentissa yleisestä ympäristöön kohdistuvasta vastuusta sekä toisaalta asetetaan julkiselle vallalle ympäristöä koskeva toimintavelvoite. Säännös on tarkoitettu vaikuttamaan ensisijaisesti lainsäätäjän ja muiden norminantajien toimintaan (PeVL 64/2022 vp ja PeVL 69/2018 vp).

Kestävyyslain osalta perusoikeuksien keskinäisessä punnissa korostuu etenkin perustuslain 20 §:ssä säädetyn ympäristöperusoikeuden suhde perustuslain 15 §:n omaisuudensuojaan koskevaan säännökseen. Myös perustuslakivaliokunta on ympäristövastuun toteutumisen edistämiseen liittyviä omaisuudensuojan rajoituksia arvioidessaan kiinnittänyt erityistä huomiota perustuslain omaisuudensuojasäännöksen ja ympäristövastuu-säännöksen punnintaan perustuvaan keskinäissuhteeseen (PeVL 64/2022 vp ja PeVL 10/2014 vp). Perustuslakivaliokunta on omaisuuden käyttörajoituksia koskevassa hyväksyttävyyden ja oikeasuhtaisuusarvioinnissa antanut erityistä painoa perustuslain 20 §:ään kiinnittyville perusteille (esim. PeVL 55/2018 vp, PeVL 10/2014 vp, PeVL 36/2013 vp ja PeVL 6/2010 vp). Omaisuudensuojan ja ympäristöperusoikeuden tasapainottamistarpeen riittämätön huomioon ottaminen on myös voinut muodostua sääntämisympäristöön vaikuttavaksi seikaksi (ks. PeVL 26/2020 vp, s. 2, PeVL 69/2018 vp, s. 5).

Ehdotetulla kestävyyslain soveltamisalan laajentamisella pyrittäisiin varmistamaan, että vähähiilisten polttoaineiden käytöstä saatavat kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset ovat vähintään 70 prosenttia, ja että komission delegoidun asetuksen (EU) 2025/2359 mukaisessa menettelmässä vahvistettuja vaatimuksia on noudatettu. Sääntelyn sisältö määräytyy olennaisin osin EU:n lainsäädännön mukaan. Esitys taikka voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö eivät aseta vähähiilille polttoaineille erillisiä kansallisia tavoitteita, eikä esityksellä myöskään ole vaikutuksia uusiutuville polttoaineille asetettuihin tavoitteisiin.

Velvollisuus vähähiilisten polttoaineiden kestävyysosoittamiseen tulee joko päästökauppalaista tai valtionavustuspäätöksen lupaehdoista. Lisäksi Huoltovarmuuskeskuksella sekä tietyin edellytyksin toiminnanharjoittajalla on oikeus osoittaa vähähiilisten polttoaineiden kestävyys. Sääntelyehdotus asettaa näyttötaakan toiminnanharjoittajille, jotka tuottavat tai käyttävät

vähähiilisiä polttoaineita. Näytön esittäminen kestävyyskriteerin täyttymisestä on edellytys sille, että polttoaine voidaan lukea vähähiiliseksi polttoaineeksi.

11.3 Omaisuuden suoja

Kaasumarkkinadirektiivi laajentaa kestävyyskriteerisääntelyn soveltamisalaa vähähiilisiin polttoaineisiin. Sääntely on merkityksellinen perustuslain 15 §:ssä säädetyn omaisuuden suojan kannalta. Perustuslain 15 §:n 1 momentin mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Omistusoikeus käsittää periaatteessa kaikki ne oikeudet, jotka eivät jollain erityisellä perusteella kuulu jollekin muulle kuin omistajalle tai ole omistusoikeudesta erotetut. Omaisuuden suoja sisältää paitsi omistajalle lähtökohtaisesti kuuluvan vallan hallita, käyttää ja hyödyntää omaisuuttaan haluamallaan tavalla myös vallan määrätä siitä (PeVL 41/2006 vp, PeVL 49/2005 vp, PeVL 15/2005 vp). Jos omistusoikeuteen kuuluvia oikeuksia vähennetään tai rajoitetaan, puututaan samalla omaisuuden suojaan, vaikka omistusoikeuden kohteena oleva esine sinänsä säilyisikin koskemattomana haltijallaan (HE 309/1993 vp s. 62).

Lakiehdotus ei suoraan sisällä sellaisia rajoituksia, joilla olisi vaikutusta omaisuuden käytön kannalta. Vähähiilisten polttoaineille säädetty kestävyyskriteeri ei suoraan rajoita yksittäisen toiminnanharjoittajan vähähiilisten polttoaineiden käyttöä, vaikka polttoaineet eivät täyttäisikään laissa säädettyjä vaatimuksia. Kuitenkin kestävyyskriteerin täyttymisen osoittamatta jättämisestä voisi joillekin toiminnanharjoittajille syntyä taloudellisia seuraamuksia. Käytännössä toiminnanharjoittaja ei esimerkiksi tällöin saisi polttoaineista vastaavaa taloudellista hyötyä kuin mitä kestäväksi osoitetusta polttoaineesta olisi mahdollista saada. Lisäksi esimerkiksi päästökauppalain ehdotetun 34 §:n mukaiset toiminnanharjoittajat, laivayhtiöt ja ilma-aluksen käyttäjät voisivat joutua hankkimaan päästöoikeuksia, jos polttoaineita ei osoitettaisi nollapäästöiksi. Sääntelyn taustalla voidaan katsoa olevan vähähiilisten polttoaineiden kestävyuden varmistamisen kannalta hyväksyttävä peruste. Lisäksi sääntelyä voidaan pitää oikeasuhtaisena tavoitteisiin nähden.

Ponsi

Koska kaasumarkkinadirektiivissä on säännöksiä, jotka ehdotetaan pantaviksi täytäntöön lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

1.

Laki

eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lain eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetun lain (393/2013) 1 §, 2 §, 2 b §:n 1 momentti, 4 §:n 13, 14 ja 16 kohta, suomenkielisen kieliversion 6 b §:n otsikko, 12 §:n 2 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 16 §:n 1 momentti, 22 §:n 1 momentin 4 kohta, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n johtolause, 25 §:n 1 momentin 1 kohta, 31 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 33 §:n 4 kohta, 34 §:n 1 ja 4 momentti sekä 37 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §, 2 §, 2 b §:n 1 momentti, suomenkielisen kieliversion 6 b §:n otsikko, 12 §:n 2 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 16 §:n 1 momentti, 22 §:n 1 momentin 4 kohta, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n johtolause, 25 §:n 1 momentin 1 kohta, 34 §:n 1 ja 4 momentti ja 37 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti laissa 500/2025, 4 §:n 14 kohta ja 16 kohta laeissa 843/2024 ja 500/2025, 31 §:n 1, 2 ja 4 momentti laeissa 604/2021 ja 500/2025 sekä 33 §:n 4 kohta laissa 1271/2023, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 500/2025, uusi 2 momentti, 2 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 500/2025, uusi 3 momentti, 4 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 967/2020, 604/2021, 843/2024 ja 500/2025, uusi 17, 18 ja 19 kohta, 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 967/2020, 1272/2023 ja 500/2025, uusi 6 momentti sekä 6 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 500/2025, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville polttoaineille, biopolttoaineille, bionesteille ja biomassapolttoaineille (*uusiutuvat polttoaineet*) sekä vähähiilisille polttoaineille asetettavista vaatimuksista ja vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta.

2 §

Lain suhde muuhun lainsäädäntöön

Tätä lakia sovelletaan uusiutuviin polttoaineisiin seuraavien lakien mukaisesti:

- 1) uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annettu laki (446/2007), jäljempänä *jakeluvelvoitelaki*;
- 2) nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettu laki (1472/1994);
- 3) päästökauppalaki (1270/2023);
- 4) biopolttoöljyn käytön edistämisestä annettu laki (418/2019);
- 5) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettu laki (1260/1996).

Tätä lakia sovelletaan vähähiilisiin polttoaineisiin päästökauppalain mukaisesti.

Tätä lakia sovelletaan myös uusiutuviin ja vähähiilisiin polttoaineisiin, joiden käyttöä tai tuotantoa koskevaan investointihankkeeseen on valtionavustuslain (688/2001) tai muun lain nojalla myönnetty valtionavustusta. Valtionavustuspäätöksessä voidaan tarkemmin määrätä, miten

tämän lain kestävyyskriteerien täyttymisen osoittamista koskevaa 12–25 §:ää sovelletaan tuettavaan investointihankkeeseen, ja tuen saajan velvollisuudesta selvittää tuen myöntäjälle, miten kestävyyskriteerien täyttyminen on osoitettu.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun tuen saajaan ei kuitenkaan sovelleta tätä lakia, jos biomassapolttoaineita käytetään:

1) kiinteiden biomassapolttoaineiden tapauksessa sähköä, lämmitystä ja jäähdytystä tuottavassa laitoksessa, jonka kokonaislämpöteho on alle 7,5 megawattia;

2) kaasumaisten biomassapolttoaineiden tapauksessa sähköä, lämmitystä ja jäähdytystä tuottavassa laitoksessa, jonka kokonaislämpöteho on alle 2 megawattia.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun tuen saajaan ei myöskään sovelleta tätä lakia, jos biomassapolttoaineita käytetään kaasumaisia biomassapolttoaineita tuottavassa laitoksessa, jossa keskimääräinen biometaanin virtausnopeus on vähemmän kuin 200 m³ metaaniekvivalenttia/h mitattuna lämpötilan ja paineen normaaliolosuhteissa eli 0 °C:n lämpötilassa ja 1 baarin paineessa. Jos biokaasu koostuu metaanin ja palamattomien muiden kaasujen seoksesta, biometaanin virtausnopeus on edellä tarkoitettu kynnysarvo laskettuna suhteessa seoksen sisältämään metaanin tilavuusosuuteen.

2 b §

Oikeus kestävyuden osoittamiseen

Huoltovarmuuskeskus voi osoittaa, että sen hankkimat uusiutuvat ja vähähiiliset polttoaineet täyttävät tässä laissa säädetty kestävyyskriteerit.

Vähähiilisiä polttoaineita tuottava toiminnanharjoittaja, joka toimittaa vähähiilisiä polttoaineita liikenteeseen, kaivosteollisuuteen, valmistavaan teollisuuteen, rakentamiseen tai tietopalveluliiketoimintaan voi osoittaa, että sen tuottamat vähähiiliset polttoaineet täyttävät tässä laissa säädetty kestävyyskriteerit.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

13) *toiminnanharjoittajalla* oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä, joka tuottaa, valmistaa, hankkii, tuo maahan, luovuttaa kulutukseen tai käyttää raaka-ainetta, uusiutuvaa tai vähähiilistä polttoainetta tai niitä sisältäviä polttoaineita tai joka tosiasiallisesti määrää mainitusta toiminnasta ja johon lakia sovelletaan 2, 2 a tai 2 b §:n nojalla;

14) *kestävyyskriteereillä* 5 a §:n 2 momentissa, 6, 6 a, 7–10 ja 10 a §:ssä säädettyjä biopolttoaineita, bionesteitä ja biomassapolttoaineita koskevia vaatimuksia, 6 ja 6 b §:ssä säädettyjä muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita koskevia vaatimuksia sekä 6 §:ssä säädettyä vähähiilisiä polttoaineita koskevaa vaatimusta;

16) *muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla* nestemäisiä ja kaasumaisia polttoaineita, joiden energiasisältö on peräisin muista uusiutuvista energialähteistä kuin biomassasta;

17) *kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla* nestemäisiä ja kaasumaisia polttoaineita, jotka tuotetaan uusiutumaton alkuperää olevista nestemäisistä tai kiinteistä jätevirroista, jotka eivät sovellu materiaalin hyödyntämiseen, tai uusiutumaton alkuperää olevista, jätteiden käsittelystä peräisin olevasta kaasusta ja pakokaasusta, joita syntyy teollisuuslaitosten tuotantoprosessin väistämättömänä ja tahattomana seurauksena;

18) *vähähiilisellä vedyllä* vetyä, jonka energiasisältö on peräisin uusiutumattomista lähteistä ja jonka elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasupäästöt ovat vähintään 70 prosenttia pienemmät kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 täydentämisestä vahvistamalla kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavia kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskeva vähimmäiskynnys ja täsmentämällä menetelmä muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla nestemäisillä ja kaasumaisilla liikenteen polttoaineilla ja kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten määrittämiseksi annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185, jäljempänä *komission delegoitu asetusta (EU) 2023/1185*, vahvistetun muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden fossiilisen vertailukohdan kokonaispäästöt;

19) *vähähiilillä polttoaineilla* kierrätettyjä hiilipitoisia polttoaineita, vähähiilistä vetyä ja synteettisiä kaasumaisia ja nestemäisiä polttoaineita, joiden energiasisältö on peräisin vähähiilisestä vedystä, joiden elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasupäästöt ovat vähintään 70 prosenttia pienemmät kuin komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/1185 vahvistetun muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden fossiilisen vertailukohdan kokonaispäästöt.

5 §

Kestävyyskriteerien soveltaminen

Vähähiilisten polttoaineiden on täytettävä 6 §:ssä säädetty kestävyyskriteeri riippumatta siitä, onko polttoaine tuotettu Euroopan unionin alueella vai sen ulkopuolella.

6 §

Kasvihuonekaasupäästövähennys

Vähähiilisten polttoaineiden elinkaaren aikaisten kasvihuonekaasupäästöjen on oltava vähintään 70 prosenttia pienemmät kuin korvaavan fossiilisen polttoaineen kasvihuonekaasupäästöt.

6 b §

Muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita koskevat muut vaatimukset

12 §

Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää koskevat vaatimukset

Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän perusteella:

1) lasketaan uusiutuvan tai vähähiilisen polttoaine-erän kasvihuonekaasupäästövähennys ja selvitetään, että erä täyttää 6 §:ssä säädetyn kestävyyskriteerin, tai lasketaan raaka-aine-erän kasvihuonekaasupäästö;

Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmään sisältyy ainetase, johon kirjataan seoksesta poistettuja ja siihen lisättyjä kestävyyskriteerien soveltamiseen vaikuttavilta ominaisuuksiltaan (*kestävyysominaisuuksiltaan*) toisistaan poikkeavia biopolttoaine-, bioneste- tai biomassapolttoaine-eriä taikka raaka-aine-eriä koskevat tiedot. Ainetaseella seurataan myös seoksesta poistettuja ja siihen lisättyjä ominaisuuksiltaan toisistaan poikkeavia muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia tai vähähiilisiä polttoaine-eriä. Bionesteitä, biomassapolttoaineita, muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita tai vähähiilisiä polttoaineita käyttävillä laitoksilla ainetaseella seurataan lisäksi muuta kuin biologista alkuperää olevista uusiutuvista polttoaine-, bioneste- ja biomassapolttoaine-eristä sekä vähähiilisistä polttoaine-eristä tuotetun sähkön, lämmön ja jäädytyksen määriä. Ainetaseessa seoksesta poistettujen ja siihen lisättyjen erien kestävyysominaisuuksien ja määrien on vastattava toisiaan.

16 §

Hyväksymispäätöksen voimassaolon päätyminen

Energiavirasto voi päättää, että hyväksyminen lakkaa olemasta voimassa, jos uusiutuvien tai vähähiilisten polttoaineiden, raaka-aineiden tai niitä sisältävien polttoaineiden tuotanto, valmistus, maahantuonti, kulutukseen luovuttaminen tai käyttäminen on ollut keskeytyneenä toiminnanharjoittajasta riippuvasta syystä yhtäjaksoisesti vähintään vuoden, jollei toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmä ole edelleen tarpeen 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun valtionavustuspäätöksen kannalta.

22 §

Toiminnanharjoittajan ilmoitusvelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava Energiavirastolle:

4) yli vuoden kestävästä katkoksesta toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmässä tarkoitettujen uusiutuvien tai vähähiilisten polttoaineiden, raaka-aineiden tai niitä sisältävien polttoaineiden tuotannossa, valmistuksessa, maahantuonnissa, kulutukseen luovuttamisessa tai käyttämisessä.

23 §

Kestävyystodistukset

Toiminnanharjoittaja, jonka kestävyysjärjestelmä on hyväksytty tässä luvussa säädetyllä tavalla lainvoimaisella päätöksellä ja joka noudattaa tässä luvussa säädetyjä vaatimuksia ja hyväksymispäätöksen määräyksiä, saa antaa uusiutuvasta ja vähähiilisestä polttoaine- ja raaka-aine-erästä kestävyystodistuksen osoituksena kestävyyskriteerien täyttymisestä.

Toiminnanharjoittaja saa antaa kestävyystodistuksen 13 §:n mukaisen hakemuksen tai 17 §:n mukaisen muutoshakemuksen jättämisen jälkeen tuotetusta, valmistetusta, hankitusta, maahan tuodusta, kulutukseen luovutetusta tai käytetystä uusiutuvasta ja vähähiilisestä polttoaine- ja raaka-aine-erästä, jos toiminnanharjoittaja pystyy osoittamaan, että sillä on ollut käytössään asianmukaiset menettelyt kestävyyskriteereiden täyttymisen varmistamiseksi ja erä on luotettavasti kirjattu ainetaseeseen.

24 §

Vapaaehtoiset järjestelmät

Toiminnanharjoittaja, joka on sertifioitu tai hyväksytty Euroopan komission hyväksymän vapaaehtoisen kansallisen tai kansainvälisen järjestelmän mukaisesti, voi osoittaa uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaine- ja raaka-aine-erien kestävyyskriteerien täyttymisen järjestelmän mukaisesti annetuilla todistuksilla tai tiedoilla siltä osin kuin komissio on katsonut järjestelmän:

25 §

Tietojen säilyttäminen valvontaa varten

Kestävyystodistus hyväksytään osoitukseksi kestävyyskriteerien täyttymisestä, jos toiminnanharjoittaja säilyttää:

1) toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmään kuuluvan aineiston uusiutuvista ja vähähiilisistä polttoaine- ja raaka-aine-eristä sekä annettuja kestävyystodistuksia koskevat tiedot, kunnes viisi vuotta on kulunut siitä, kun kyseinen uusiutuva tai vähähiilinen polttoaine-erä on käytetty tai luovutettu kulutukseen tai raaka-aine-erä on luovutettu edelleen; sekä

31 §

Kestävyyskriteeriselvitys

Toiminnanharjoittajan tulee laatia selvitys niiden uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaine-erien kestävyyskriteerien täyttymiseen liittyvistä seikoista (*kestävyyskriteeriselvitys*), joita se on kalenterivuoden aikana Suomessa tuottanut, valmistanut, luovuttanut kulutukseen tai käyttänyt, sekä toimittaa selvitys Energiavirastolle kalenterivuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Kestävyyskriteeriselvityksessä tulee ilmoittaa 1 momentissa tarkoitettujen biopolttoaine-, bioneste- ja biomassapolttoaine-erien raaka-aineita koskevat tiedot, erien sisältämät biopolttoaine-, bioneste-, biomassapolttoaine-, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja vähähiilisten polttoaineiden polttoainemäärät sekä kestävyyskriteerien täyttymisen osoittamista koskeva tieto. Lisäksi kestävyyskriteeriselvityksessä tulee ilmoittaa bionesteistä, biomassapolttoaineista, muuta kuin biologista alkuperää olevista uusiutuvista polttoaineista tai vähähiilisistä polttoaineista tuotetun sähkön, lämmön ja jäähdytyksen määrät. Kestävyyskriteeriselvitykseen tulee liittää jäljennös tarkastuskertomuksesta tai vastaavat tarkastusta koskevat tiedot.

Energiaviraston on julkaistava verkkosivuillaan vuosittain tiedot kunkin jakeluvelvoitelain alaisen jakelijan biopolttoaineiden, bionesteiden ja biokaasun maantieteellisestä alkuperästä ja raaka-aineesta kestävyyskriteeriselvityksissä saatuihin tietoihin perustuen. Lisäksi Energiaviraston on julkaistava verkkosivuillaan vuosittain tiedot kunkin vähähiilisiä polttoaineita toimittavan toiminnanharjoittajan vähähiilisten polttoaineiden maantieteellisestä alkuperästä ja raaka-ainetyypistä kestävyyskriteeriselvityksissä saatuihin tietoihin perustuen.

33 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Energiavirasto saa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa saatuja tietoja:

4) valtionapuviranomaiselle 2 §:n 3 momentissa tarkoitettun valtionavustuksen valvontaa varten;

34 §

Energiaviraston tarkastusoikeus

Energiavirastolla on oikeus päästä tiloihin ja alueille, joita toiminnanharjoittaja hallitsee taikka joilla uusiutuvia tai vähähiilisiä polttoaineita tai raaka-aineita tuotetaan, valmistetaan tai käytetään, jos se on tässä laissa tarkoitettun valvonnan kannalta tarpeen, sekä tehdä siellä tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään. Tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia.

Energiavirastolla on tarkastusta suorittaessaan oikeus ottaa toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää koskevat asiakirjat tai niistä laadittu jäljennös, uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden ja raaka-aineiden kestävyyskriteerien täyttymistä koskeva aineisto tai siitä laadittu jäljennös sekä muuta tarkastettavaa aineistoa haltuunsa, jos se on tarkastuksen tavoitteiden toteuttamisen kannalta välttämätöntä. Aineisto tulee viipymättä palauttaa, kun tarkastus ei enää edellytä aineiston hallussapitoa.

37 a §

Tietojen kirjaaminen tietokantaan

Toiminnanharjoittajan on viipymättä kirjattava komission perustamaan tietokantaan biopolttoaineiden, bionesteiden, kaasumaisten biomassapolttoaineiden, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja vähähiilisten polttoaineiden jäljittämistä varten tiedot:

Tietojen kirjaamista varten yhteenliitetty kaasujärjestelmä on katsottava yhdeksi ainetasejärjestelmäksi. Tietokannassa on annettava tiedot uusiutuvien ja vähähiilisten kaasumaisten polttoaineiden syötöstä ja otosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

päästökauppain 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan päästökauppain (1270/2023) 34 §, sellaisena kuin se on laissa 1270/2023, seuraavasti:

34 §

Kestävyyden osoittaminen

Jos toiminnanharjoittaja ilmoittaa päästöselvityksessä laitoksen kokonaispäästöjen laskennassa polttoon käytettyjen bionesteiden tai biomassapolttoaineiden päästöiksi nollan, on bionesteiden ja biomassapolttoaineiden täytettävä eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetussa laissa (393/2013) säädetyt kestävyyskriteerit ja toiminnanharjoittajan on osoitettava tämä mainitun lain mukaisesti. Bionesteellä ja biomassapolttoaineella tarkoitetaan mainitussa laissa tarkoitettua bionestettä ja biomassapolttoainetta.

Jos laivayhtiö tai ilma-aluksen käyttäjä ilmoittaa päästöselvityksessä aluksen tai ilma-aluksen kokonaispäästöjen laskennassa aluksessa tai ilma-aluksessa käytettyjen biopolttoaineiden tai biokaasujen päästöiksi nollan, tulee näiden polttoaineiden täyttää eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetussa laissa säädetyt kestävyyskriteerit ja laivayhtiön tai ilma-aluksen käyttäjän on osoitettava tämä mainitun lain mukaisesti.

Jos toiminnanharjoittaja, laivayhtiö tai ilma-aluksen käyttäjä ilmoittaa päästöselvityksessään muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden tai vähähiilisten polttoaineiden päästöiksi nollan, on polttoaineen täytettävä eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetussa laissa säädetyt kestävyyskriteerit ja toiminnanharjoittajan, laivayhtiön sekä ilma-aluksen käyttäjän on osoitettava tämä mainitun lain mukaisesti. Muuta kuin biologista alkuperää olevalla uusiutuvalla polttoaineella ja vähähiilisellä polttoaineella tarkoitetaan mainitussa laissa tarkoitettua muuta kuin biologista alkuperää olevaa uusiutuvaa polttoainetta ja vähähiilistä polttoainetta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Etunimi Sukunimi

..ministeri Etunimi Sukunimi